

Türkiye KIZILAY MECMUASI

YÜZ ELLİ BEŞİNCİ SAYI

ON ALTINCI YIL

15 Ağustos 1937

ANKARA

Bu sayıdaki yazılar :

- 1 — Tozlar en büyük düşmanımızdır.
- 2 — Gaz maskelerinin muhafazası.
- 3 — Şehirlerde gaz temizleme postaları nasıl çalışmalıdır ?
- 4 — Zehirli gazlar hakkında mecmuamıza gelen sorgulara müte-hassısımızın verdiği cevaplar.
- 5 — Uluslararası Kızılhaç komitesinin tebliğleri.
- 6 — Kızılay haberleri.
- 7 — Gençlik Kızılay haberleri.
- 8 — Gençlik Kızılhaç haberleri.
- 9 — Kızılhaç haberleri.
- 10 — Tegaddi hakkında tedkikler.
- 11 — "Kızılay Cemiyeti",.
- 12 — Ankara Kızılay Merkezi Muhasibi Bay Rauf Baykanın Kızılay haftası münasebetile Ankara radyosundaki hasbıhali.
- 13 — Fransızca kısım.

Türkiye Kızılay Mecmuası ANKARA

Telefon Numarası: 3924

İKİ AYDA BİR ÇIKAR

YILLIĞI 1 LİRADIR.

Derç edilmeyen evrak iade edilmez. Makale ve ilânlar Ankarada
KIZILAY MECMUASI Direktörlüğüne gönderilmelidir.

Tozlar En Büyük Düşmanımızdır

**Bunlara karşı kendimizi ancak toz maskeleri
ile koruyabiliriz**

Yazan: Kimyager Hikmet Konuralp

Tozlarla daima mücadeledeyiz. Her bir fırçalama, silme, parlatma, vurma, sarsma, havalandırma, karıştırma, dövme, eleme ve benzeri gibi bir çok ameliyeler esnasında toz hasıl olmakta ve teneffüs ettiğimiz havayı bu sulp zerrat bulaştırmaktadır. Hava yollarile akciğerimize giren bu sulp tanecikler uzviyetle dalmı bir mücadele halindedir.

Pariste muhtelif mahallerde, muhtelif yerlerin havasını sellüloz süzgeçlerden geçirmek ve bilâhare toz mikdarını tartmak suretile bir metre mükâbı havanın ihtiva ettiği vasatı toz mikdarını tesbit etmişlerdir. Bu toz mikdarı şöyledir :

Bir metre mükâbı havada
vasatı

Köy havasında	0,25 miligram
Kuru havalarda köy havasında	3-4,5 "
Paris şehrinin havasında (yağmurdan sonra)	6 "
Paris şehrinin havası (8 gün kuruduktan sonra)	23 "
Misafir odasının havasında	1,6 "

KIZILAY MECMUASI

Laboratuvar havasında	1,4 miligram
Mektep odalarının havasında	8-10 "
Saç kesme dairelerinde	10 "
Tahta işleyen yerlerde	15-17 "
Değirmenlerde	22-28 "
Tütün fabrikalarında	19-122 "
Maden tornahanelerinde	5-25 "
Demir dökümhanelerinde	4,5-28 "
Kömür yükleme ve boşaltma anbarlarında	200-600 "

Almanyada da 1933 yılında yapılan ameli tecrübeler neticesinde elde edilen rakkamlara göre, briket sanayiinde bir senede işlenen 126,794,000 ton kömür tozundan vasatı 7,600,000 ton kömür tozu havaya intikal etmek suretile zayi olmaktadır. Zayıat mikdarı % 6 dır. Yine Amerikalıların yaptıkları bir tecrübi hesaba göre, antrasit sanayiinde hasıl olan toz mikdarı vasatı % 2 dir.

Pirinç sanayiinde malûm olduğu üzere bakır ve çinko eritilerek yekdiğerine mütemadi bir surette karıştırılır. Bu esnada çinko tabahhur etmekte ve havada yanarak, havanın oksijeni ile birleşmek suretile çinko oksit (çinko üstübeci) dediğimiz beyaz tozu teşkil etmektedir. Bu suretle zayı olan çinko mikdarı da işlenilen çinkonun % 1 ini teşkil etmektedir. Sigara fabrikalarında işlenilen tütünün % 2 si toz olarak havaya, etrafa intikal etmektedir.

Tozlar mikroskop ile tetkik edilecek olursa, iğne, çubukçuk, yaprakçık, kepek, kürecik ilâ, gibi muhtelif şekillerde bulundukları görülür.

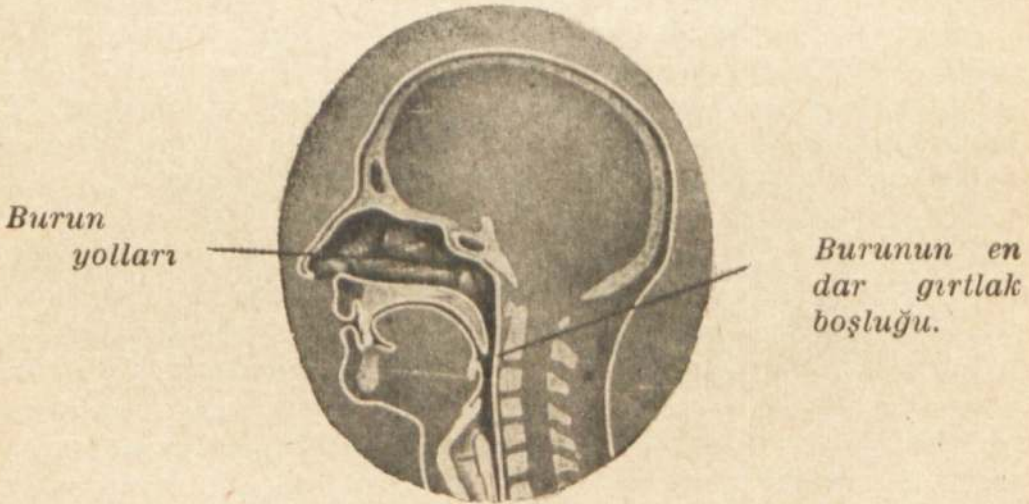
Solda : Büyük toz tanecikleri,
Ortada : Orta büyüklükte toz tanecikleri.
Sağda : Küçük toz tanecikleri.

Lâboratuvardaki kimyevî hadiseler bize gösteriyor ki, bir cisim ne kadar küçülürse küçülsün, kimyevî evsafından kütle haline nazaran hiç bir noksanlık husule gelmez. Bilâkis cisim küçük tane-

cikler halinde iken kendisine mahsus kimyevî hadiseleri evvelki halinden çok daha seri ve kolaylıkla husule getirir. Cismin taneleri küçüldükçe evsafında da bir değişiklik olmaz. Sertlikleri değişmez. Kuvars tanecikleri, büyük parçalar halinde iken nasıl sivri ve keskin ise, toz tanecikleri de yine öyle keskin ve sivridir.

Toz bulutlarını teşkil eden sulp taneciklerin bu fizikî ve kimyevî evsafı bizi mühim bir sual karşısında bulunduruyor. Acaba toz bulutlarıyla daimî mücadelede bulunan eşhasın hayatları tehlikede midir yoksa değil midir? Tehlikede ise bu gibi eşhasın sıhhatlerini korumak için çareler yok mudur?

Şüphesiz ki insan toza karşı, yaradılışı itibarile bir toz süzgeci ile teçhiz edilmiştir. İnsan küçük, büyük her hangi bir toz bulutu ile karşılaştığı takdirde, bir sinir kuvvetinin tesiri altında ağzını derhal kapar. Nefes alma şiddet ve kuvvetini derhal mümkün olduğu kadar azaltır. Burnundan nefes almayı ve vermiye başlar. İşte insanın bu şekil dairesinde nefes alması, tozlu havayı bir toz süzgecinden geçirmesi demektir. Çünkü burunun iç delikleri, bir maske süzgecinin filtresi gibi, kıllarla mücehhezdir. Bu kıllar ha-

vanın ihtiva ettiği büyük toz taneciklerini tevkif eder. Burun boşluklarının sathı muhaddep çıkıntılar ve derinliklerle azamî derecede büyümüştür. Bundan başka burunun gısayı muhatisi yapışkan bir madde ile tertip olunmuştur. Bu vaziyet karşısında da toz tane-

cikleri burun delikleri boşluğu içinde, girinti ve çıkıntılardan dolayı doğru bir yol bulamıyacakları gibi, bu müşkül yollardan geçerlerken de yapışkan bir halde bulunan gışayı muhatiye yapışıp kalacakları da tabiidir.

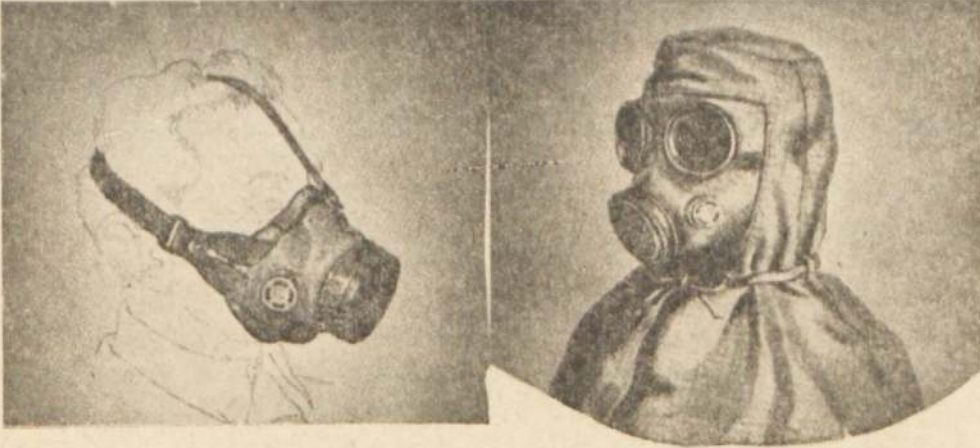
Burun boşluklarının arkasına geçmeye muvaffak olan toz tanecikleri, bu noktayı tahriş etmek suretile aksırık tevlid ederler. Aksırma suretile tozun bir çoğu yine dışarıya def edilir. Nefes borularında, kasabatda da öksürüğü tevlid eden bir taharrüş husule gelir. Bundan başka bu boruların ve kasabatın da ratıp olması ve gışayı muhatilerinin hali ihtizazda bulunması ve bu hareketlerin daima yakalanan toz danelerini dışarıya atabilmek için yukarıya doğru müteveccih bulunması ve dışarıya toz atılma keyfiyetini öksürük darbelerinin de kolaylaştırması gibi uzvî hadiseleri göz önünde bulunduracak olursak, uzviyetin tozla nasıl mükemmel bir sistem dahilinde daimî bir mücadelede bulunduğunu görürüz.

Toza karşı bu kadar mükemmel bir sistemle mücehhez bulunmamıza rağmen, yine toz tanecikleri akciğere girebilme fırsatlarını da bulurlar. Burun deliklerine dahil olan tozun $\frac{1}{10}$ - $\frac{1}{30}$ u akciğere dahil olur. Fakat uzviyetin toza karşı mücadelesi akciğerde de aşağıda göreceğimiz şekilde devam eder.

Akciğere kadar gelen tozlar vasatı 0,001 - 0,0001 m/m. Büyüklüğündedir. Huveyselâtı rievienin ise kuturları vasatı 0,07 m/m., yani toz taneciklerine nazaran 70 - 700 defa daha büyüktür. Şu halde bu huveyselâtın akciğere girebilen tozlardan bir kısmı ile dolmaları mümkündür. Netekim bu keyfiyet de aynen vaki olur. Fakat huveyselâtta yer alan tozlara karşı mücadele de bu mevzilerde derhal başlar. Bir taraftan küreyvatı beyza faaliyete geçerek, toz taneciklerinin veya kümelerinin etrafına dizilerek, ifrazatın kana karışmasına mani olmaya çalışırlar. Diğer taraftan mücadele neticesi husule gelen ifrazat gıcık ve dolayısıyla de öksürüğü tevlid ederki bu suretle de tozlar ekseriya balgam ile birlikte dışarıya atılırlar. Bundan başka ev'iyei lenfaiye yolu ile barsağa atılabilen tozlar da mevadı gaita ile birlikte dışarıya atılırlar. Huveyselâtı rieviiye doğru dan doğruya giremeyen veya gırıpte yukarıda gördüğümüz mücadele sefhalarında galebe çalan ve ciğerin ensicesine doğrudan doğruya yerleşen toz tanecikleri, yavaş yavaş ciğerin elâstikiyetini kaybetmesini mucip olurlar. Bunun vahim bir neticesi olarak bronşit kronik ve dolayısıyla de Anfizem, yani

intifai rie gibi çok tehlikeli olan âfat tehaddüs ederki bu âfatın neticesi olarak git gide ciğer ve vücut bütün faaliyetini kaybeder.

Toz bulutları arasında südkostik, potaskostik, kalsyüm klorür, kireç kaymağı, hipoklorit emlâhı gibi mevad ile bulaşık bulutları nazarı itibare alacak olursak, bu gibi mevad tozlarının tenefüs borularında gışayı muhatinin suyunu massetmeleri ve ensiceyi tahrib edici mevadı husule getirmeleri ve bu maddelerin de ciğerde ödem teşekkülünü mucip olmaları gibi çok tehlikeli bulunan ahvali de gözümüzün önüne bir lâhza için getirecek olursak, uzviyetin toza karşı mücadele sistemi ile mücehhez bulunmasına rağmen, sanayide günlük hayatlarını kazanabilmek için işlerinin icabı olarak günde (8) saat tozla mütemadiyen mücadele etmek mecburiyetinde bulunan işçilerimizin hayatlarının ne kadar tehlikeli ve terahhüme şayan bir vaziyette bulunduklarını buraya kadar verdiğimiz izahat bize bütün çıplaklığı ile göstermektedir. Bu yurtdaşlarımızın hayatlarını tedrici bir surette zehirliyen toz tehlikesine karşı onları korumak şüphesiz ki işçi çalıştıran idarelerin

Basit toz maskesi.

Her tarafı kapalı başlıklı toz maskesi.

ve bu idarelerde vazife gören Hekim, Kimyager, Mühendis gibi elemanların vazifeleridir.

Un fabrikalarında, zahire silolarında, kömür ocaklarında, tren ve vapurlara kömür tahmil ve tahliye işlerinde, kömür depolarında,

parfümeriye müteallik müstahzarat imalâthanelerinde, balı, men-sucat imalâthanelerinde, kireç kaymağı varillerini boşaltmak ve yahut ipoklorit mahlûllerini hazırlama gibi ameliyelerde, südkostik, potaskostik gibi varilleri açıp muhteviyatını parçalama, boşaltma ameliyelerinde, maden dökümhane kazanları civarında, trotil, asitpikrik mermi imlâ ve tahliyhanelerinde, hülâsa toz nerelerde teşekkül ediyorsa bu yerlerde çalıştırılacak işçilerin behemhal birer toz maskesi ile techiz edilmeleri lâzımdır.

Bu maskenin lüzum ve ehemmiyetini fabrikanın en küçük işçisinden direktörüne kadar her bir ferdi bilmeli ve tozlu servis-lerde toz maskelerinin kullanılması fabrika nizamnamelerile mecburî olmalıdır. Maske ile çalışılmasına rağmen bu gibi servislerde çalışan işçiler her üç ayda bir fabrika hekiminin veya tam teşkilâtlı bir hastahanenin tıbbî muayenesinden muntazaman geçirilmelidirler.

“Yavrularımız,”

her annenin
muhakkak okuması
lâzımgelen bir kitaptır.

Gaz Maskelerinin Muhafazası

Bütün maske alanların dikkat nazarına

Yazan : Kimyager Hikmet Konuralp

Kızılay Gaz Maske Fabrikasından alınan maskeleri kullanmadan evvel usûlü dairesinde muhafaza etmek şüphesizki çok mühim, çok lüzumlu bir cihettir. Maskenin bu yazımızda bahsedeceğimiz saklanma usûl ve şartlarına göre saklanmaması, onun ya hemen birdenbire ve yahutta tabii yaşama müddetinden daha çok noksan bir zaman içinde harab olmasını mucip olur. Bunun da bilhassa, toplu maske bulunduran idareler için ne kadar büyük zarar olduğu kolaylıkla tahmin olunabilir. İşte bu maddi zararlardan sakınmak ve her vakit için, bizi zamanında koruyabilecek bir maskeye sahip bulunduğumuza emniyetle hükmedebilmemiz için; maskelerimizi biraz aşağıda kaydedeceğimiz usûl ve şartlara göre saklamak behemhal lâzımdır.

Maskelerin saklanma usûl ve şartlarını kaydetmeden evvel, maskelerin ne gibi harici tesirlerden müteessir olduklarını kısaca gözden geçirelim.

Maskeler malûm olduğu üzere, ya büyük süzgeçli veyahutta küçük süzgeçlidirler. Büyük süzgeçli olduklarına nazaran hortumlu ve küçük süzgeçli olduklarına nazaran da hortumsuz maske olarak ikiye bölünebilir. Maske başlığında kauçuk, hortumda kauçuk, süzgeçin içinde de sellüloz filtresi, aktif kömür, diatomit gibi harici müessirata karşı bilhassa nazik addedilebilen maddeler vardır. Binaenaleyh bir komple maskenin maske ve süzgecini saklamak için bu saydığım maddelerin her birisine zarar verebilen en küçük bir âmili bile göz önünde bulundurarak vasati evsaf ve şeraiti haiz bir muhit temin etmek lâzımdır. Yukarıda sözü geçen bu hassas maddelerin her birinin ne gibi şeylerden ve bunlardan ne derecede müteessir olduklarını şuracıkta ayrı ayrı izah etmiye imkân olmadığı gibi, bu husus yalnız maskesini hüsnü suretle

saklamayı gözeten bir yurtdaşı da alâkadar edici bir mevzu değildir. Bunun için biz umumî olarak maskeye tesir edebilen, onun evsafını değiştirebilen ve tabiatte hemen her ân tesadüf edilmekte olan müessirattan bahsedeceğiz.

Maskeye; fazla hararet, burudet, rutubet, ziya, gayrı uzvî ve uzvî bilûmum ecsamın buharatı tesir eder. Bundan başka, toz, bükülme, katlanma, üst üste ve sıkışık vaziyetlerde saklanma gibi hususlar da maskelerin ömürlerini azaltır. Fare de maskeyi bir anda harab eden tehlikeli bir düşmandır.

Şimdi bu gördüğümüz müessirlere karşı maskeleri ambalaj vaziyetlerine göre uzun seneler bozulmaksızın koruyabilmek için nasıl hareket edeceğimizi birer, birer gözden geçirelim.

1 — Maske başlıkları, hortum ve süzgeçler içleri çinko levhalarla hermetik olarak lehimlenmiş ve maske, hortumların çinko levhalarile temase gelmemeleri için dahilen alelâde kâğıtla örtülmüş tahta sandıklarda bulunduğuna nazaran bu malzemeyi her hangi bir münasip yerde uzun seneler depo etmek çok kolay ve tehlikesizdir. Çünkü sandık muhteviyatının dış hava ile ve diğer müessirler ile hiç bir alâkası kalmamıştır. Bunun için bu gibi sandıklar çinkoları açılmaksızın ve her hangi bir suretle hava sızıntısına meydan verilmeksizin münasip bir mahalde uzun seneler tehlikesizce muhafaza olunur.

2 -- Maske ve hortumlar, süzgeçler, fabrika istifi çinkosuz sandıklarda bulunduğuna nazaran bu malzemeyi uzun seneler hüsnü suretle depo edebilmek için aşağıdaki hususlara riayet etmek icap eder.

A) Bu malzemenin depo edileceği deponun derecei harareti 10 - 20° arasında bulunacaktır. Derecei hararet deponun dahilen muhtelif yerlerine asılmış termometreler vasıtasile sık sık kontrol edilir. Derecei hararetin 10-27° arasında kalması sandıkların pek yakınında olmamak şartile bir hararet menbaini veyahutta aksi halde vantilâtörü faaliyete geçirmek suretile temin olunur.

B) Deponun iç duvarlarında asılı bulunan higrometreler % 40-70 rutubet göstermelidir. Rutubet nisbeti deponun içinde bulunan rutubet kapları 100 cm. uzunluğunda, 50 cm. genişliğinde, 10 cm. derinliğinde ve ortasından bölünmüş olmak şartile çinko veya tenekeden yapılmış kaplardır.

KIZILAY MECMUASI

Bu kapların üzerine ya bir vidanın çevrilmesiyle tedrici bir surette yürüyen veyahutta doğrudan doğruya oturtulabilen made-ni bir kapak konmuştur. Bu kapaklardan büyük bir deponun her köşesine birer tane koymak maksadı her zaman için temine kâfi gelir. Rutubet kaplarının bir bölmesine su, diğer bölmesine de kuru klorkalsiyum konur. Depoda rutubet miktarı az ise, kapak su tarafından biraz açılır, rutubet nisbeti tevazün edince kapak yine eski vaziyetine getirilir. Rutubet nisbeti fazla ise, bu takdirde de kapak klorkalsiyum tarafından biraz açılarak su tarafı tamamen kapalı bulundurulur. Gerek su ve gerek klorkalsiyum cihazlarında kapak rutubet nisbetinin az veya çokluğuna göre az veya çok açılır.

C) Maskeleri ziyadan büsbütün saklamak en muvafık bir cihettir. Bunun için depo pencerelerinin siyah istoryen veyahut kumaş perdelerle techiz edilmesi ve perdelerin daima kapalı bulunması lâzımdır.

D) Sandıkların istifi : Sandıklar deponun beton veyahut tahta döşemesi üzerine doğrudan doğruya konulmayıp, zemin takriben 20 cm. irtifai temin edebilecek ağaç direklerle techiz edildikten sonra bu ağaçların üzerine istif edilirler. Bundan başka sandık sütunları aralarında behemhal 10 cm. lik bir aralık bırakmak lâzımdır. Bu suretle gerek zeminden ve gerek yanlardan ön ve arka taraflardan her sandık sütununa havalanma imkânı tamamen verilmiş olur.

E) Vantilâsyon ; anbar yaz mevsimlerinde sık sık vantilâsyona tabi tutulmak ve kışın da teshin edilmek suretile yukarıda gördüğümüz hararet muvazenetinin temini cihetine gidilir. Modern anbarlarda teshin keyfiyeti zaman, zaman kalorifer dairesinden, anbarda mevcut radyatörlere buhar sevk etmek suretile temin olunur. Kalorifer tesisatı olmayan anbarlarda soba yakmak mecburiyeti vardır. Bu takdirde sobanın maske sandık sütunlarından mümkün olduğu kadar uzak bir noktada bulunmasına dikkat etmek lâzımdır. Vantilâsyon ; kapının açılması ve duvarların yukarısına - duvar içerisine - konmuş olan bir veya bir kaç vantilâtörün işletilmesiyle temin olunur.

F) Farelere karşı mücadele için baş vurulacak çareler de, toksin

fare mustahzaratı kullanmak ve depolarda bir, iki kedi bulundurmaktır. Çinko levhalarla hermetik olarak kapatılmış sandıkların muhteviyatı için şüphesiz ki fare tehlikesi de mevzubahis değildir. Fakat diğer sandıklarda ve açıkta bulunan maskelere fare çok düşkündür. Bu hayvan lâstik aksamı kemirmektedir, Böylelikle maske derhal kullanılmıyacak bir hal almaktadır. Depo memurlarının bu fare tehlikesini daima göz önünde bulundurarak hareket etmeleri çok lâzımdır.

J) Uzvi, gayri uzvi buharat maskeler için pek muzurdur, Bunun için maske depolarının yakınında asit depolarının, benzin, ispirto, benzol ilâ. gibi depoların bulunmaması ve maske deposunda pek az miktarda dahi olsa bu mevattan hiç birisinin bulundurulmaması lâzımdır.

H) Maske deposunda yalnız kullanılmamış maskeler depo edilir. Talim veya her hangi bir maksad için bir kere dahi kullanılmak maksadile depodan dışarıya çıkan maske bir daha bu depoya girmez. Bu maske artık kullanılmış maskelerin saklandıkları mahalle usulü dairesinde temizlendikten sonra konur.

3) — Sandıksız depo edilme; maskeler sandıksız depo edilecekleri takdirde bunları çantaları içinde bükülmüş, katlanmış veya açıkta üst, üste istif edilmiş bir halde depo etmek hiç bir zaman doğru değildir. Bu gibi ahvalde maskelerde bir takım kırışıklıklar, buruşukluklar hasıl olur ki, bu gibi mahzurlar da maskenin tabii ömrünün kısalmasını mucip olur.

Maskeleri açık olarak depo etmede gözetilecek cihetler şunlardır :

a) Depo edilecek mahallin hararet, rutubet, ziya, ilâ. vaziyetleri yukarıda madde 2 nin A, B, C, D, E, F, J, H fıkralarında olduğu gibi olmalıdır.

b) Duvarlara sık, sık amudî birer tahta çubuğu ihtiva eden raflar çivilenmeli ve maskeler bu tahta çubuklara bağlarından geçirilmek suretile asılmalıdır. Süzgeçler de bu depoda mevcut etajerlere ağızlarındaki vidalı kapakları kapalı ve dip taraflarındaki hava duhul menfezlerinde bulunan yapışkan levhalar menfezler üzerine yapışık bulunmak üzere dizilmelidirler.

c) Toza karşı mücadele için maskelerin asılı bulunduğu rafların bez perdelerle örtülmesi maksadı temine kâfi gelir. Mamafî bu son cihetin temini maskeleri birer hususî tahta dolap içinde saklamak suretile tamamen kabildir. Bu tahta dolabın içine yine maske üçer, üçer ağaç çubuklara bağlarından geçirilmek suretile asılır. Süzgeçler, çantalar, buğulanmaz levha kutuları kendilerine mahsus raflarda bulunur. Her hangi bir marangozun yapabileceği ve 50 maske, 100 süzgeç, 50 çanta, 50 buğulanmaz levha kutusunu istiaf edebilecek bir dolap kolaylıkla hazırlattırılabilir.

Bu dolapların yaptırılması bilhassa maske adedi bir kaç yüzü geçmiyen Belediye, İtfaiye, Mektep, Hastane.. ilâ. gibi idareler için bir yekûn teşkil etmez. Zemin katında seçilecek bir odaya yerleştirilen bu dolaplarda, bu hücrenin hararet, rutubet muvazenesi de kolaylıkla temin olunabileceğinden maskeler uzun seneler hiç bir tehlikeye maruz kalmaksızın muhafaza olunabilir.

Kızılaya âza olmak insanlık ve medenilik icabıdır

Şehirlerde Zehirli gaz temizleme postaları nasıl çalışmalıdır

Yazan: Kimyager Hikmet Konuralp

Müstakbel bir savaşda düşman hava filosunun taarruzuna maruz kalan bir şehir üç nevi bombanın tesiri altında kalacaktır. Bunlar da tahrib, yangın ve gaz bombalarıdır. Şehrin gaz temizleyici postaları şehre ancak bir veya bir kaç gaz bombası atıldığı zaman faaliyete geçerler. Bu postaların vazifeleri cidden çok mühim ve hayatidir. Vazifenin ehemmiyeti tam manasile göz önünde bulundurularak, bunları sulh zamanında bu mevzu üzerinde yaptırılacak vasî mikyasdaki talim ve manevralarla yetiştirmek lâzımdır.

Gaz temizleyici postaları (9) kişiden ibaret olabilir:

1 şef, 2 gaz keşşafı, 6 gaz temizleyicisi.

Bu postaların mikdarı şehir veya kasabanın büyüklüğüne göre tesbit edilir.

Şef; postasına mensup bulunan eşhasın hayat ve her türlü hareketlerinden mes'uldür. Binaenaleyh mayetinin maskesini, elbiselerini, çizme ve eldivenini usulü dairesinde giyip giymediklerini kaza mahalline varmadan esaslı bir surette kontrol eder. Kaza mahalline hangi yollardan gidileceğini tayin eder. Yolda keşşafı vasıtasile, geçtiği yerlerin gazlı olup olmadığı ve bu yerlerin havası hakkında kat'i bir fikre sahip olur. Kaza mahalline varır varmaz yine keşşafı vasıtasile atılan bomba gövdesini muayeneye tabi tutar. Bu muayene ile bombanın hangi gaz veya gazlarla doldurulmuş olduğunu öğrenir. Aynı zamanda gazla bulaşmış olan toprak, ahşap ve sair aksamdan alacağı bir iki nümûneyi tahlil ve muayene edilmek üzere şehrin gaz lâboratuvarına derhal gönderir. Gaz mahallinde yapılabilen muayene neticesinde edindiği kanaate göre gazı temizlemek için icabeden anti gaz maddeyi tayin eder ve bu maddenin derhal kullanılmasını emreder. Gazın anti gaz madde muvacehesinde giderilip giderilmediğine bakar. Gaz giderilmiyorsa, bu takdirde teşhisde aldanıldığına hükmeder. Bir taraftan teşhis keyfiyetini vak'a mahallinde tekrarlamalı diğer taraftan da şehir gaz lâboratuvar kimyagerlerinden bir ân evvel

cevap alma hususunu temin etmelidir. Bomba muhteviyatı hakkında kat'î bir fikir edinildiği takdirde, mevcut gazı bir ân evvel imha için aşağıda yazıldığı veçhile hareket olunur.

1 — Atılan bomba Fosgen, Di Fosgen gibi uçucu bir gazla doldurulmuş bombadır. Bu takdirde hernekadar yarım, bir saat kadar hava cereyanlarının yardımıle bombanın tesirinden bir eser kalmıyacaksa da, bu kısa müddet zarfında dahi etraf meskûn bulunduğundan, vukuu muhtemel bir kazanın önüne geçmek için bu gazla bulaşık araziye, mebanî ve saireyi soda veya Südkostik, Potaskostik mahlûllerinden biri ile yıkatmak çok faidelidir.

2 — Atılan bomba göz yaşartıcı gazlarla veya bunlardan birisi ile doldurulmuş bombadır. Bu takdirde de tamamen birinci madde de verilen izahata göre hareket olunmalıdır.

3 — Atılan bomba muhteviyatı gözleri şiddetle yaşartmakta fakat terkibi bakımından boğucular sınıfına dahil olan Klorpikrindir. Bu taktirde yine bulaşık yerler hususî gaz yıkama veya tulumbası ile sodyüm sülfür mahlûlü ile bol bol yıkattırılır.

4 — Atılan bomba Siyanidrik asit, Brom siyan, Klor siyan gibi savaş maddelerinden birini ihtiva etmektedir. Bu taktirde yapılacak iş, yine bulaşmış arazinin, mahallerin soda veya Südkostik, Potaskostik gibi kalevî mahlûllerden biri ile iyice yıkattırılmasıdır.

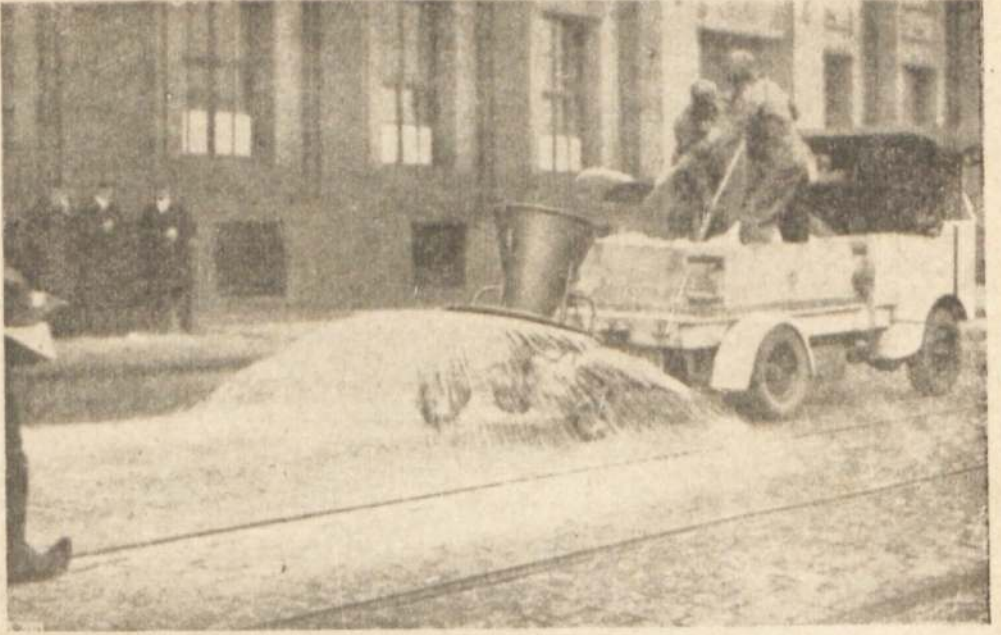
5 — Atılan bomba İperit veya Levizit gibi savaş maddelerinden birini ihtiva etmektedir bu vaziyet karşısında aşağıda yazıldığı veçhile hareket olunmalıdır.

A) Sarı Salib serisine mensub gazlarla bulaşmış olan arazi ve diğer yerler evvelâ bol su ile yıkattırılır.

B) Su ile yıkanan bu arazi ve saire üzerine kireç kaymağı arabası ile toz halinde kireç kaymağı serpilir. (Beher metre mu-rabbai için 300 gr. kireç kaymağı).

C) Su ile yıkanmamış yerlere toz halinde kireçkaymağı asla atılamaz. Çünkü kireçkaymağı, İperitin bünyesini tahrib ederken husule gelen harareten iperit ateş alır ve bu halde şehirde yangınların çıkmasına sebebiyet verir.

D) İperitlenmiş arazinin bol su ile yıkanması, su akıntılarının

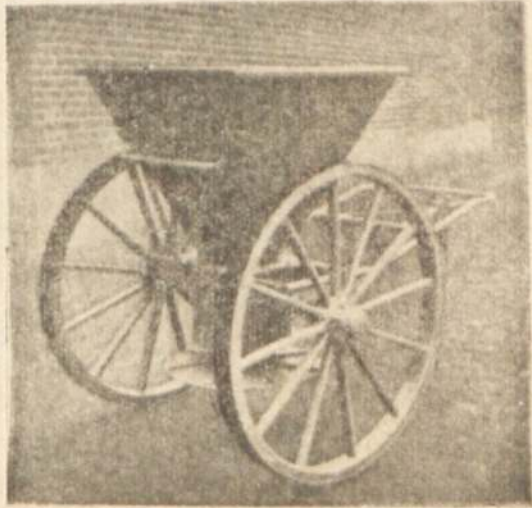
Almanyada Kolonya şehrinde su ile kireçkaymağına karıştıran ve etrafa serpen bir arozözün tecrübesi.

Lübekde kalıcı gazlarla gazlandığı kabul olunmuş bir fabrika avlusunun kireçkaymağı ile temizlenmesi.

iperiti kanalizasyon yollarına birlikte sürüklemesi bakımından çok faidelidir. Bu taktirde sarfedilecek kireçkaymağı miktarından fazla miktarda iktisad olunacağı gibi, biraz yukarda bahsettiğimiz ve hattızatında pek mühim olan ateş alma mahzurunun da önüne geçilmiş olur.

E) Kireçkaymağı serpilen yerler en az üç saat sonra kireç kaymağı birikintilerinin ortadan kaldırılması için tekrar su ile güzelce yıkattırılır. (Bazı mütehassıslar yarım saatin kâfi geleceğini söylüyorlar.)

*Basit ve çok kullanışlı
Kireçkaymağı serpmeye a-
rabası (Kızılay modeli)*

F) Toz halindeki kireçkaymağını yollara ve saireye serpmek için (Şekil 3) de görülen ve pek yakında Kızılay C. Gazmaske Fabrikası tarafından imâl edilecek olan kireçkaymağı el arabaları kolaylıkla kullanılır. Bu arabalar kullanma, herhangi bir yere kolaylıkla yanaşabilme, az bir para ile temin edebilme gibi bakımlardan, diğer büyük arabalara nazaran cidden tercihe değer bir arabadır. Bu araba yürürken aşağı kısımdaki dairevi levhanın dönmesi ile, kireçkaymağını muntazam bir surette yere serpmektedir.

J) Evlerin cephelerine, ağaçlara tesadüf eden iperit damlacıklarını tahrib etmek için (Şekil 4) de görülen tazyik edilmiş hava ve yahutta azot gazını havi tübe bağlı pülverize cihazlarından istifade olunur. Bu cihazın gövdesi içine berrak mayi halindeki Kireç-

kaymağı mahlûlü konur. Hortuma yol verilip tazyik edilmiş hava veyahut azot tûbünün vidası açıldığı zaman gaz mayii tazyik edeceğinden, hortumun ağzından mayi ince bir bulut halinde fışkırır. Tazyik edilmiş hamızı karbon gazı kullanmak şartile

(Hamızı karbon gazı kireç kaymağı mahlulü ile temasa gelir gelmez, derhal vasi mikyasa kalsiyum karbonattan ibaret beyaz bir rusub teşekkül eder ki, bu hâl cihazın birkaç dakika içinde körleşmesini, faaliyetten sakıt olmasını mucib olur.) mevcut sis istihsal ve yangın söndürme âletlerinden de bu maksad için istifade olunur.

H — Temizleme işi bittikten sonra posta mensubini elbise, çizme, eldiven ve diğer temizleme vasıtalarını usûlü dairesinde temizlerler. Bunu müteakip bol sabunlu ve sıcak su ile dolu tekne de birer banyo almalı ve başlarını, yüzlerini, vücudun diğer nazik yerlerini bol sabunla birkaç defa iyice yıkamalıdır. Banyodan çıkınca behemhal temiz çamaşır giymelidirler. Üzerle-

rinden çıkan çamaşırı da sabunlu su banyosunda iyice kaynatmak suretile yıkattıktan ve ütölettirdikten sonra giymelidirler.

Görülüyor ki, gaz temizleme postasının ; gazları isabetle teşhis edebilen, bunlar için lâzım olan anti gaz maddelerini isabetle seçebilen, bu maddeleri usulü dairesinde kullanabilen, gazların uzviyete tesir tarzlarını ve ilk tedavi çarelerini esaslı bir surette bilen yetişmiş elemanlardan müteşekkil olması lâzımdır. Bu elemanların yetiştirilmesi için de yegâne çare ; bu iş için şimdiden seçilecek ve asgarî orta mektep tahsili görmüş gürbüz gençlerin Ankaradaki gaz kursunda tahsil ettirilmesi ve kurstan sonrada şehirlerde, kasabalarda bu sahada yapılacak her tatbikattan bu gençlerin azamî derecede istifade ettirilmesi ile kabil olur. Şüphesiz ki, orta mektep tahsili görmüş ve gaz kursunu ikmâl etmiş gençlere bu postalarda verilecek vazifeler şeflik ve keşşaflık vazifeleridir. Gaz temizleyicileri için bu derecedeki tahsile lüzum yoktur. Bunların yalnız gaz kursu ve diğer şehir tatbikatlarından geçmiş olmaları kâfi görülebilir.

Kızılaya
âza
olunuz

Zehirli gazlar hakkında Mecmuamıza gelen sorgulara Müttehassısımızın verdiği cevaplar

Silivride Bay K. Tüner

Maske ve süzgeçler kendi kendine bozulurmu?

Cevab :

Maske kumaşı diğer kumaşlar gibi eskir. Fakat maske dikkatle korunacak olursa beş on sene kullanılabilir. Süzgeçler hiç kullanılmadıkları halde bile kendi kendilerine bozulabilirler. Süzgeçler iyi bakıldıkları takdirde üç sene ve hatta beş sene bozulmadan kalabilirler. Üzerinden üç sene geçmiş olan süzgeçleri ihtiyaten değiştirmek daha doğru olur.

İstanbul, Halıcıoğlunda Bay S. Ö.

İnsanı uyutan gaz varmıdır?

Cevab :

İnsanı uyutan gaz yoktur. Her ne kadar oksijenli azot gazlarından biri ($N_2 O$ gazı) insana sarhoşluk verir ve bu sebeble " Güldürücü gaz „ ismi altında dışçilikte Kloroform veya Novokain yerine kullanılırsa da, bu gazın harpte kullanılmasına imkân yoktur.

Bayındır Ticaret Odası Başkâtibi Bay R. Eriç

Zehirli gazlarla bulaşmış yiyecek ve eşyaları nasıl temizlemelidir?

Cevab :

Gazlarla bulaşmış eşya, eğer mesamatsız ise (meselâ madeni eşya) gazlar bunların üzerinde çok kalmazlar. Yalnız kalıcı gazlar bu eşyayı ıslatır. Fakat gaz halinde olanlar üzerinde sinmezler. Gaz halinde olanlardan yalnız Klor, Fosgen ve Difosgen buharları madenleri ve bilhassa demiri paslandırır.

Gaz tehlikesinden evvel madeni eşya yağlanırsa, gazdan müteessir olmaz. Mesamatlı eşya, elbiseler, tahta eşya gazları emerler. Bunlardan gaz kokusu kolay kolay çıkmaz. Bu eşya ancak bir yere girerse, sıcak tesiriyle gaz buhar haline geçmiye ve etrafa yayılmaya başlar, orada bulunanları zehirler. Hele yakıcı gazlar bu gibi eşyaya saklanacak olursa, günlerce, haftalarca etrafa yayılarak mühim bir tehlike husule getirirler.

Bu sebeplerle gazlarla temas etmiş olan elbiseler, çamaşırlar ve ev eşyası muhakkak temizlenmelidir.

Yakıcı gazlardan maada bütün gazları elbiselerden, çamaşırlardan, ayakkabılardan ve ev eşyasından çıkarmak için; bunları açık yerde, güneş altında *bol bol havalandırmak kâfidir.* Arasına maske takmış biri bu eşyayı toz silkiyormuş gibi bir baston veya süpürge ile dövmelidir.

Güneş altında koku kalmayınca kadar kalan eşya yeniden kullanılabilir. Fakat yabancı gazlar böyle değildir. **Yakıcı gazlarla bulaşmış eşya muhakkak kireçkaymağı ile temizlenmelidir.** Bunun için ellerine kalın lâstik eldiven takmış biri, yakıcı gazların damladığı yerlerin üstüne bol bol kireç kaymağı serper. Eşya kireçkaymağı altında on dakika durur ve kireç kaymağının o yerleri çürütmemesi için ayrıca bir Hiposülfite de batırıldıktan sonra sıcak sabunlu su ile yıkanır.

Elbiseleri kireçkaymağı yerine maske takmış ve lâstik eldiven giymiş adamlar vasıtasile açık yerde kazanlar içerisinde bol bol sabunlu su ile kaynatmak ve sonra güneş altında en aşağı iki gün bırakmak suretile temizlemek de kâfidir. Fakat böyle temizlenen elbiseler harab olurlar. Kireçkaymağı elbiseleri deler. O halde elbiseleri temizlemekten ziyade onların gazlanmamasına dikkat etmelidir. Üzerine kalıcı gazden az damlamış olan elbiseleri yalnız bir kaç gün güneş altında bırakmak kâfidir.

Kunduraların meşinleri Kireçkaymağı mahlûlü ile yıkanır, sonra yağlanır. Aksi halde kupkuru bir şekil alır ve çatlarlar.

Elde bunların yapılmasını temin eden vasıtalar yoksa, elbiseleri bir kaç hafta güneş altında bırakmak lâzımdır. Pek fazla İpe-ritlenmiş elbiseleri büsbütün yakmak veya toprağa gömmek en doğru harekettir.

Yakıcı gazlarla bulaşmış nazik madeni eşya petrol, benzin ve

eter içinde 24 saat bırakılır ve ondan sonra eli kalın lâstik eldivenli biri tarafından bir bezle silindikten sonra bir gün güneş altında tutulur.

Yakıcı gaz damlalarını silmek için kullanılan bezler muhakkak yakılmalı veya toprağa gömülmelidir. Bunlar yakılırken yanında bulunanlar maske takmalıdırlar.

Yiyecek ve içeceğe gelince :

Yakıcılar ve aksırtıcılar yani mayi ve sulb halinde olan zehirlerle bulaşmış olan yiyecek ve içecek kat'iyen kullanılamaz. Bunları yok etmek lâzımdır. İçerisine Klorasetofenon kaçan yiyecekleri yiyenlerin midesinde yara husule gelebileceğinden, bu madde ile bulaşan yiyecekler de yenmez.

Diger gazlarla, bilhassa buhar halinde olanlarla bulaşan yiyecekleri evvelâ yarım saat kaynatmak lâzımdır. Yarım saat kaynatıldıktan sonra yine kendisinde tuhaf bir koku kalan veya lezzetleri başka olan yiyecekler atılır.

En iyisi bir gaz tehlikesi olunca; yiyeceği, içeceği iyi kapanan kutulara, tenekelere, sandıklara koymak, üzerlerine parşömen kâğıdı sarmaktır.

Sular da yiyecekler gibi kaynatılmadan içilmez. İçerisine yakıcı (İperit) ve aksırtıcı gazlar kaçan sular tehlikelidir. Bunları yok etmelidir.

Eğer, bir suyun veya yiyeceğin zehirli olduğundan şüphe ediliyorsa, bunun için en doğru hareket, bir zehirli gaz kimyageri veya doktoruna müracaat etmek, yahut o yiyeceği yok etmektir.

Uluslararası Kızılhaç Komitesinin tebliğleri

Birinciteşrin ayındaki tebliğler

Geçen sayılarımızda okuyucularımıza bildirdiğimiz ihdas ve tesisi düşünülen bitaraf sıhhi şehirler ve mıntakalar hakkındaki projeyi tetkik ve münakaşa için, Uluslararası Kızılhaç Komitesi tarafından vaki davet üzerine, 15-16 Birinciteşrin 1936 tarihinde Jenevde in'ikad eden mütehasşısalar konferansında rey ve mütaleaları alınmak üzere Komite tarafından Milli Kızılhaç Cemiyetlerine gönderilmiş olan sualler, cereyan eden müzakerelerin esas ve mevzuunu teşkil etmiş ve murahhaslar arasında mühim fikirler, nazarlar teatisini mucib olmuştur.

Bazı memleketlerde projenin tatbikinden tahassül edecek güçlüklerin verdiği endişelere rağmen, bu şehirlerin, mıntakaların ihdası keyfiyetinin tahakkuku arzusu, temayülü büyük bir alâka ile ihzar olunmuş ve projenin derin incelemelere değeri olduğu kanaati ehemmiyetle tebarüz ettirilmiştir.

Cereyan eden müzakereler, münakaşalar meyanında, bahse mevzu şehirlerle mıntakalar arasındaki farklar göz önünde tutularak, bitaraf şehirlerin ihtiva edeceği sabit ve kalın binaların kabili nakil olmaması itibariyle cephe gerilerinde bakılacak hastalara, yaralılara tahsis edilmesi, ve nakilleri kolay olan sıhhi mıntakaların da harekâtı harbiyenin alacağı şekil ve vaziyete tabi olarak cephenin yakınında bulunması muvafık görülmüştür.

* *

İkinciteşrin ayındaki tebliğler

Uluslararası Kızılhaç Komitesinin İkinciteşrin ayında çıkan mecmuasında Uluslararası Kızılhaç Komitesinin nizamnameleri hülasaten nakil ve iktibas olunmuştur.

Madde 1 — 1863 tarihinde Jenev'de tesis ve Kızılhaç Cemiyeti Uluslararası konferansları mukarreratı ile kabul edilen Kızılhaç Cemiyeti Uluslararası Komitesi, İsviçre kanunu medenisinin 60 ıncı ve onu takibeden maddelerinin hüküm ve nezareti altında bir cemiyet halinde teşekkül etmiş ve mezkûr maddeler hükümlerine tevfikân sıfatı resmiyei kanuniyi haiz bulunmuştur.

KIZILAY MECMUASI

Madde 2 — Kızılhaç Uluslararası Komitesi Uluslararası Kızılhaç Cemiyeti nizamnameleri çerçevesi dahilinde ayrıca bir nizamnamesi olan müstakıl bir müessesedir.

Madde 3 — Uluslararası Kızılhaç Komitesinin merkezi "Jenev" dir.

Madde 4 — Komitenin maksadı teşekkülü :

A) Millî Kızılhaç Cemiyetleri arasındaki münasebetlerin inkişaf ve idamesine çalışmak,

B) Kızılhaç müessesesinin esas prensiplerini idame etmek, (yani bitarafılığı, siyasi, meslekî, istiklâlî, cihanşümûl mahiyeti ve mevcudiyeti ve Millî Cemiyetler arasındaki müsavâtı.)

C) Jenev mukavelenamesi esas ve kaidelerine tevfikân ihdas veyahut yeniden tesis edilen herhangi bir cemiyetin mevcudiyetini tanımak, kanun dairesinde teşekkül etmiş olan bu cemiyeti mevcut cemiyetlerin itilâına arz etmek,

D) Bilhassa dahillî muharebelerde, kargaşalıklarda ve harb vukuunda müdahalesine lüzum görüldüğü takdirde bitaraf mutavassıt vazifesini ifa etmek,

E) Uluslararası mukavelelerin ihlâl edildiği hakkında vakı ve mervî şikâyetleri kabul ve umumiyetle bitaraf bir makam, bir organ tarafından tetkikine lüzum görülen bilcümle mesaili incelemek,

F) Harbin netayicinden olan fenâlıkların önüne geçmeye, sivil felâketlerden müteessir ve mutazarrır olan harp mesaipzedelerini teselliye matuf çalışmaları tertip ve tanzim etmek,

G) Kızılhaç Millî Cemiyetleriyle askeri sıhhi servislerinin müşterek müzaheretleriyle vakti harpte Kızılhaç faaliyetlerini temin için muktazî memurin ve müstahdemin heyetleriyle malzemei sıhiyenin tertib ve ihzarına çalışmak,

H) Uluslararası mukavelenamelerile teyid olunan vazifeleri deruhde etmek,

İ) Haliharpte olduğu gibi, halisulhta dahi harb yaralılarına, hastalarına ve harb esirlerine yardım suretiyle Kızılhaç Cemiyetleri arasındaki münasebetlere, temaslara müteallik hususâtın kâfesiyle meşgul olmaktan ibarettir.

KIZILAY HABERLERİ

Eskişehirde Kızılay Haftası

Eskişehirde Kızılay Haftası 5 Haziranda başlamış, 12 Haziran cumartesi günü kapanmıştır.

Hafta münasebetile şehrin en işlek ve münasip yerlerine afişler bayraklar asılmış, binalar Kızılay bayraklarıyla süslenmiştir.

5 Haziran cumartesi günü saat 15 de okullardaki Gençlik Kızılay üyeleri ve halk, Halkevi önünde toplanmışlar, hep bir ağızdan söylenen İstiklâl marşından sonra İlbay Kadri Üçokun söylevile hafta açılmıştır.

Merasimden sonra Gençlik Kızılay teşkilâtına mensup öğrenciler öğretmenlerinin nezaretinde ellerinde vecizeler ve kollarında pazupentler olduğu halde, İlbay ve Kor Komutanının hazır bulunduğu büyükler önünden muntazam yürüyüşle bir geçit resmi yapmışlardır. Bilhassa İsmetpaşa okulu tarafından hazırlanan Kızılay timsâl otomobili halk tarafından çok alkışlanmıştır.

Aynı gece Halkevi tarafından Cemiyetimiz menfaatine tertib edilen ve Başkan Bay Dr. Talât Simerin (Kızılay) mevzulu söylevile başlayan müsamere, (Kızılay) canlı tablosu ile lise talebeleri tarafından (Ana) piyesi çok iyi temsil edilmiş; Halkevi saz ve koro heyeti tarafından güzel parçalar çalınarak millî oyunlar oynanmıştır.

Hafta münasebetile Gençlik Kızılay Kurumu mesaisini teshil ve teşkilâta henüz girmemiş olanları teşvik maksadile 9, 10 ve 11 Haziran günlerinde Asri Sinemada günde üç talebe matinesi verilmiştir. Sinemaya Gençlik Kızılay üyeleri karnelerini göstermek suretile parasız girmişlerdir.

Aynı günlerde halka mahsus suvarelerin birinci gecesi Partili arkadaşlara, ikinci gecesi Devlet Demiryolları âilesine, üçüncü gecesi de Tayyarecilere tahsis edilmiş ve bu meyanda halktan da arzu edenler sinemaya kabul edilmişlerdir.

Hafta, Orduevinde verilen danslı çayla kapanmıştır. İlbay

ve Kor Komutanın şeref verdiği ve güzide zevatın iştirâk ettiği çay, davetlilerin arzusu ile suvareye tebdil edilerek sabaha kadar eğlenilmiştir.

Kızılay haftasında asıl maksad olan üye kaydı işi ehemmiyetle nazara alınmış, halk, esnaf, tüccar ve memurlardan bir çok üye kaydedilmiştir.

Hafta içinde 305 lira 85 kuruş gelir elde edilmiş, çay, sinema ve saire için sarfedilen 66 lira 91 kuruş çıktıktan sonra Cemiyetimize 238 lira 94 kuruş safi gelir temin edilmiştir.

Bu münasebetle çekilmiş olan fotoğraflar resim kısmımızdadır.

Her zaman olduğu gibi, bu yıl da muhitte Cemiyetimize karşı büyük bir alâka uyandırmaya muvaffak olan çalışan Eskişehir Merkezimiz idare heyetine ve Üyelerimize takdir ve şükranlarımızı arzeyleriz.

**

Adapazarında Kızılay haftası

Adapazarında Kızılay Haftası bu yıl 25 mayısta başlamış ve 31 Mayısta sona ermiştir. Hafta münasebetiyle şehrin en göze çarpan yerlerine vecizeler, levhalar asılmış, ve Kızılay bayraklarile süslenmiştir. Bu münasebetle yeniden bir çok âza kaydedilmiştir.

Hafta başlarken yapılan merasim esnasında çekilmiş olan bir fotoğraf resim kısmımızdadır.

**

Aydın Merkezimizin Çalışmaları

Aydın Merkezimizin fakir ve kimsesizlere maddi ve manevî imkân dairesinde, yardımlarını esirgememek suretiyle ötedenberi göstermekte olduğu değerli himmetlerinden biri de bu Merkezimize bağlı Umurlu Şubemizin hayır ve şefkat yolundaki verimli çalışmaları ile tanınmış olan kıymetli üyeleri tarafından 22.5.1937 tarihinde fakir ve kimsesiz 71 yavrunun sünnet ettirilmesi ve giydirilmesi suretiyle tecelli etmiştir.

Sünnet ameliyesini takip eden balo ve piyango gibi müsamereler, eğlenciler pek parlak ve canlı olmuş ve yüzlerce davetli buna iştirak eylemiştir. Bu sevimli ve hayırlı işi muvaffakiyetle başaran başta Sayın Aydın Valisine ve Kızılay üyelerimize şükranlarımızı arzederiz. Bu münasebetle çekilmiş olan altı tane fotoğraf resim kısmımızdadır.

Tefenni Şubemizin sünnet ettirdiği yavrular

Tefenni Şubemiz, Cemiyetimiz menfaatına bir sünnet düğünü tertip ederek kaza ve köylerdeki 68 fakir yavruyu sünnet ettirmiştir. Çok eğlenceli olan ve muhitte Cemiyetimize karşı bir sempati hasıl eden düğünde çekilmiş olan bir fotoğrafı resim kısmımıza koyuyoruz.

* *

Burhaniyede Kızılay Haftası

Burhaniye Kızılay şubesi tarafından Kızılay haftası münasebetiyle bir gece eğlencisi tertip edilmiş, halkımıza Kızılayın gaye ve maksadları anlatılmıştır. Halkevi gösterit kolu tarafından bir de komedi gösterilerek güzel bir gece geçirilmiştir. Aynı gece çekilen eşya piyangosundan Cemiyetimize 34 lira safi gelir temin edilmiştir.

* *

Kurucaşile Şubemizin Çalışmaları

Bartına bağlı Kurucaşile nahiye şubemiz az zaman zarfında Cemiyetimize büyük varidat teminine ve üye kaydine muvaffak olmuştur.

Çalışkan Şube idare heyetinin faaliyetine ait bir fotoğrafı resim kısmımıza takdirle koyuyoruz.

* *

Teberrular

Devlet Demiryolları idaresi ateşçilerinden merhum Bay Ârif Öztopçu, Cemiyetimize vasiyet suretiyle 400 lira teberru etmiş ve bu para dokuzuncu işletme müdürlüğü yardım sandığından alınmıştır.

Merhumun Cemiyetimiz hidematını takdiren vaki olan bu teberruunu büyük bir şükranla yad ederiz.

* *

İstanbul Fener Polis Merkezi mürettebatından merhum Polis Bay Faik'in infaz edilen vasiyetnamesi mucibince Cemiyetimize 473 lira 9 kuruş isabet etmiş ve bu para âilesi tarafından Cemiyetimize teslim edilmiştir.

Merhumun Cemiyetimize karşı duyduğu derin sevginin bir ifadesi olan bu hibesini takdir ve şükranla anarız.

İzmir Dispanserlerimiz

İzmir merkezimize bağlı İkiçeşmelik, Kahramanlar ve Karşıyaka Dispanserlerinde Mayıs ve Haziran 937 ayları içinde tedavi edilen hastaların sayısı :

Aylar	İkiçeşmelik	Kahramanlar	Karşıyaka	Yekûn
Mayıs	1389	302	776	2467
Haziran	1534	387	611	2532
U. yekûn	2923	689	1387	4999

* *

Cemiyetimiz tarafından yapılan muhtelif yardımlar

Lira	Kr.	
6 914	64	Çorlu göçmenler hastahanesine verilen tahsisat
3 973	30	Gebilobu " " " "
5 437	14	Keşan " " " "
403	93	Elâziz aşevi masrafları
191	23	Marmara Ereğlisi göçmenler aşevi yemek masrafları
113	21	Urla göçmenler aşevi yemek masrafları
7 471	63	İstanbul ilk okullarındaki öğrencilere verilen öğle yemekleri masrafları
1 125	4	Göçmenlere yapılan muhtelif yardımlar
1 201	33	Balıkesir Gökçedağda evleri yananlara yardım
505	76	İlgazın Çınar köyünde evleri yanan 27 âileye yardım
1 000	28	Kayserinin Çakal köyünde evleri yananlara yardım
170	77	Simavda evleri yanan 17 âileye yapılan yardım
309	56	Tosyanın Çatal köyünde evleri yananlara yardım
256	33	Malatya Akçadağda evleri yananlara yapılan yardım
51	84	Aınavutköyde evleri yananlara yapılan yardım
1 236	30	Eskişehirde muhtaçlara dağıtılan buğday bedeli
1 000		Kalecikte muhtaçlara dağıtılan buğday bedeli
300	77	Kuşadasında darlık çekenlere yapılan yardım
2 842	20	Sivasta muhtaçlara yapılan yardım
550	26	Niğdenin Alay, Turhan ve Hassa köylerindeki yoksullara yapılan yardım
3 222	14	Merkez ve şubelerimiz tarafından yapılan yardımlar
21 053	13	Genel Merkezimiz tarafından hasta ve malûl sevketmek, sun'î ayak yaptırmak, Röntgen makinesi satın almak için yapılan muhtelif masraflar
1 543	11	Londra beynelmilel şefkat pazarına yapılan yardım
60 873	90	

“Yavrularımız,,

Cemiyetimiz tarafından basdırılan ve doğuştan iki yaşına kadarki bebeklere nasıl bakılacağını öğreten *Yavrularımız* adlı kitap satışa çıkarılmıştır.

Nefis ve parlak kâğıt üzerine renkli bir surette basılmış olan bu kitapta: yeni doğan yavruya annenin süt verme tarzı, bebeğin gıdaları, yemek ve uyku zamanları, yatak odası, bezleri, giyecekleri, bebeği giydirme tarzları, dişleri, çocuk hastalıkları, bulaşıcı hastalıklardan koruma yolları, bebeğe yaptırılacak hareketler, oyunlar, itiyadları, anne ve babanın çocuğa verecekleri terbiye ve daha bir çok hususlar hakkında bol resimle mufassal izahat vardır.

Kitap bir lira dedel mukabilinde Ankara ve İstanbuldaki kitapçılarda satılmaktadır.

Bu kitaptan edinmek isteyenlerin bedeli olan bir lirayı (Ankarada Kızılay Genel Merkezi) ne göndermeleri ve adreslerini okunaklı olarak bildirmeleri lâzımdır.

Gençlik Kızılay Haberleri

Hereke Çocuk Kampı

Kocaeli Vilayetinın bütün okullarındaki Gençlik Kızılay Kolları geçen sene Herekede bir çocuk kampı kurmuşlardı. Tam bir mü-kemmeliyetle sona eren ve çok faydalı olan bu kamptan alınan iyi sonuçlar ve edinilen tecrübelerle bu yıl da bir çocuk kampı kurmak düşünülmüş ve Gençlik Kızılay Merkez Heyetine müracaat edilerek müsaade ve yardım istenmişti.

Kamp, Merkez Heyeti tarafından muvafık görülmüş ve Eskişehir Kızılay anbarından temin edilen 63 mahrutî çadır Herekeye gönderildiği gibi ayrıca Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekaletinden de ilâç ve sair ihtiyaçlar temin edilmiştir.

Vilâyetin kaza ve köylerindeki 160 bakımsız, sıtmalî ve yorgun öğrenci, öğretmen ve idarecileriyle birlikte 250 kişilik bir kafiye halinde Herekeye gitmişler ve kamp 1 Temmuzda başlamıştır.

Kamp başlarken her çocuğa birer fanilâ, iç donu, şapka, lâstik ayakkabı, gri renkte ceket ve pantolon, kemer, havlu, diş fırçası ve diş macunu verilmiştir.

63 çadır ve 250 mevcutlu kampın süslediği Hereke sırtları güneşin ilk ışıklarıyla yıkanırken her tarafta hummalı bir faaliyet başlamaktadır. 6,30 da ferahla uyanan çocuklar, yataklarını güneşletiyor, çadırlarını tanzim ediyorlar.

Kamp bayrağı çekilip indirilirken yapılan merasimde 250 kişinin temiz varlığından kopan, körfezin lâcivert sathını, çiçekli vadilerini çınlatan İstiklâl Marşı, kalplere yeni bir heyecan ve kuvvet vermektedir.

Her gün 8—9 ve 16—17 arasında Doktorun müsaadesiyle deniz banyosu yapılmaktadır. Çocuklara sabah kahvaltılarında çay, peynir veya zeytin, ikindi kahvaltılarında birer avuç kuru üzüm veya bir kaç patates verilmektedir.

Saat 13 de yenilen öğle yemeklerinde et, sebze, meyva, akşam yemeklerinde ise kalorisi tam, hazmı kolay yiyecekler verilmekte-

dir. İштиha ile yenen kahvaltı ve yemeklerde „Türküm, doğruyum, çalışkanım....., andı söylenmekte, öğretmenlerle samimî hasbıhaller yapılmaktadır.

Sabah kahvaltısından kalkan çocuklar öğretmenlerinin nezaretinde guruplara ayrılarak bir tarafa çekilmekte, yaşayışlarının umumî cephesinde göze çarpan mühim hadiseler üzerindeki umumî alâkaları tatmin edilmektedir. Kendilerine yeme, içme, konuşma ve saire gibi şeylerle günlük hayatın heyeti umumiyesinde aranan nizamlar öğretilmektedir.

Mütekabil sevgi ve samimiyet havası içinde geçen kamp hayatının mühim hadiselerini her çocuk defterine kaydetmektedir.

14 den 16 ya kadar istirahat eden çocuklar, 17 - 20 arasında tetkik ve müşahede gezintileri yapmakta, şarkı söylemekte veya terbiyevî oyunlar oynamaktadırlar.

Akşam yemeklerinden sonra Kültür Direktörünün kamp için getirttiği seyyar sinemada çocuklara terbiyevî ve faydalı filimler gösterilmekte, monologlar, hikâyeler söylenmekte, rondlar yapılmaktadır.

Akşama kadar koşan, oynayan, öğrenen ve eğlenen çocuklar saat 22 de, ertesi gün daha zinde kalkmak için yataklarına girmektedirler.

Kampta çocukların okuma zevkini tenmiye edecek bir de kütüphane vardır.

Kampta çocukgurupları birer gün ara ile 14 öğretmen ve 15 idareci tarafından organize edilmektedir. Mutfak, temizlik ve sair işler idareci arkadaşlar arasında paylaşılmış ve okullardan getirilen işçiler de bu esasa göre ayrılmışlardır. Umumî işler çok iyi paylaşıldığı için hiç bir iş geri kalmamakta, kimseyi fazla yormamaktadır.

Kampta şimdiye kadar hiç bir sıhhi ârıza kaydedilmemiştir. Sağlık durumu gayet iyidir.

Öğretmenler ve âileleri için haftada iki gece, çocuklar yatıktan sonra, hususî eğlenceler tertib edilmektedir.

160 yavrunun samimî bir muhitte, temiz hava, bol su ve parlak güneş altında vücutlarını kuvvetlendiren, dimağlarını dinlendiren ve kalplerini şevklendiren kamp, 15 Ağustosta bitecektir.

Kamp sonunda elde edilen neticeleri ve buna ait tafsilât ve fotoğrafları gelecek sayımızda okuyucularımıza arzedeceğiz.

Kampın fahri doktorluğunu deruhte eden ve çocukların sıhhi vaziyetlerle gece gündür çok dikkatle alâkadar olan Şimendifer Hekimi Bay Ali Rıza Oğultürk'e gösterdiği alâkadan dolayı takdir ve teşekkürlerimizi bildirir, ayrıca, bu faydalı işi muvaffakiyetle başaran Kocaeli Kültür Direktörü sayın Bay Kemâl Ermat'a, Mın-taka İspekter ve Öğretmenlerine derin şükranlarımızı arzeyleriz.

* *

Konya Gazi M. Kemâl Okulu Gençlik Kızılay Kolunun Muvaffakiyeti

Konya Gazi M. Kemâl Okulu Gençlik Kızılay Kolu, geçen 936 — 937 ders yılı içinde iki yüz liralık pul sarfına muvaffak olmuştur.

Bu faaliyetiyle mümasil Kollar arasında önemli bir yer alan Kol idare heyetini burada tebrik etmeği bir vazife bildik.

* *

Avcılar Okulu Gençlik Kızılay Kolunun bir yardımı

Nevşehir Avcılar Okulu Gençlik Kızılay Kolu bu yıl üyelerden topladığı kesim ile 23 nisanda okuldaki on bir yoksul öğrenciyi göğüslük ve pantolon vererek giydirmiş ve sevindirmiştir.

Bu münasebetle çekilmiş olan bir fotoğrafı resim kısmımıza takdirle koyuyoruz.

Gençlik Kızılhaç Haberleri

Fransa

Bayan Saint René Taillandier'nin başkanlığı altında 24 nisanda Pariste Kızılhaç Cemiyeti Gençlik Seksiyonu umumî toplantısını yapmıştır. Bu münasebetle seksiyonun umumî kâtibi Bayan Pier-rard verdiği raporda hıfzısıhhaya, müteakabil yardımlara, hayırhah-lığa dair Fransız Juniorları tarafından gösterilen faaliyetlerin he-yeti umumiyesi hakkında izahat ve malûmat vermiştir.

Hıfzısıhhaya müteallik dersler için açılan kurslar pariste ve vilâyetlerdeki kız ve erkekler tarafından devamlı surette takib edilmektedir.

*
* *

Yunanistan

Yunan Juniorlarile yabancı Juniorlar arasında teati olunan albüm ve sairenin gümrüklerden serbestçe geçirilmesine Yunan hükûmeti tarafından müsaade edilmiştir.

*
* *

Macaristan

935-936 ders senesi sonunda âzası 115.478 ze balığ olan Macar Juniorlarından mürekkep gurupların mikdarı 2068 zi bulmuştur.

Ahlâk ve hıfzısıhha kaidelerinin neşir ve tatbiki için açılan 6778 kursa 1583 gurup devam etmiş, 1611 gurup da "Anneler gü-nü,"ne iştirak eylemiştir. Mezkûr sene içinde Juniorlar fakirlere 15.000 elbise, büyük mikdarda erzak ve mahrukat gibi şeylerle 29.000 pengü dağıtmışlardır. Bundan başka fakir mahallelerde bulunan 153 guruba muhtelif suretlerde yardım etmişlerdir. Bün-yece zayıf 288 çocuk tatil zamanını yazlığa gitmek suretiyle ge-çirmişlerdir.

KIZILHAÇ HABERLERİ

Çin

Geçenlerde vefat eden Çin Kızılhaç Cemiyeti merkez komitesi genel sekreteri Y. Stsas'ın yerine Dr. C. C. Kohlhous Pang tayin edilmiştir.

* *

Birleşik Amerika

Her sene olduğu gibi bu yaz da Birleşik Amerika Kızılhaç Cemiyeti müstakbel nasihler, öğretmenler için kurslar tertib edecektir. Kurslar üniversitelerle kolejlerin iştirak ve muavenetile ve bilhassa hıfzısıhha ve evlerde hasta bakmak usullerine dair tedrisatta bulunan hastabakıcı erkeklerle hemşirelere tevdi olunacaktır. Kurslara münhasıran diplomalı hastabakıcı hemşireler devam edecektir.

* *

Almanya

"Solferinonun samariteni,, adlı küçük bir tiyatro piyesi çocuklarla dolu bir salonda oynatılmış ve ikinci defa olarak Almanya'nın her tarafına radyo ile neşir ve tamim edilmiştir.

Bu piyes, Solferino muharebesinde insaniyetperverane yardımları ve fedakârlılıkları ile tanınmış olan Henri Dunnant'ın yardım hususunda vaki teşebbüsleri, hareketleri esnasında geçirmiş olduğu ehemmiyetli ve teessürlü ânları, müşahidi olduğu muhtelif safhaları sade olmakla beraber rakik bir ifade ile yaşatmıştır.

* *

Macaristan

Macar Kızılhaç Cemiyeti 1932 senesinde bir diş koruma dispanserini kurmuştur. Bu dispanserde dört dişçi ile bir bayan asistan tarafından senede iki defa bütün öğrencilerin dişleri muayene edilmektedir. Tedavi masrafına katlanamayan âilelerin çocukları parasız tedavi edilmektedir. Bu dispanserin teessüsü tarihinden

beri 1200 çocuğun dişleri muayeneden geçirilmiş, 1100 çocuğun da dişleri tedavi edilmiştir.

*
* *

Fransa

Hastabakıcı hemşireler okulunun bâni ve direktörü ve diplomalı hemşireler cemiyeti başkanı Matmazel Chaptal de Chauteloup Pariste vefat etmiştir. "Légion d'Honneur," nişanını ve Florans Nay Tengal madalyasını hamil bulunan bu yüksek şuurlu ve insaniyetperver kadının gaybubetinden dolayı Fransız Kızılhaç Cemiyetinin teessürlerine, kederlerine iştirak eyleriz.

*
* *

Uluslararası Kızılhaç Komitesinin İspanyaya yardımı

İspanyada bütün şiddetiyle devam edegelmekte olan kanlı boğuşmaların netayıcı elîmesinden olarak, muharip, gayri muharip binlerce halkı, bekleyen fecî âkibetlerden kurtarmak ve bunlara insanlığın emrettiği yardımları yapmak üzere ; Uluslararası Kızılhaç Komitesi tarafından İspanyaya Dr. Yunod gönderilmiş ve mumailayhin Burgos ve Madrid hükûmetleriyle yaptığı itilâflara istinaden Komite tarafından vaki davete icabet eden yirmi kadar Kızılhaç Cemiyeti nakdi îânelerde bulunduğu gibi bilâhare diğer Milli Kızılhaç Cemiyetleri de para, eşya göndermek suretiyle yardıma geçmişlerdir.

Bu suretle şimdiye kadar toplanan îânelerin mikdarı 600 000 İsviçre frangı tutmuş ve tevali eden diğer îânelerle bu mikdar günden güne artmakta bulunmuştur.

Dr. Yunod'un yaptığı itilâf esaslarına tevfikân, Komite ; Madrid, Barselon ve Burgos, İşbiliyeye dört heyet göndermeğe karar vermiştir. Bu heyetlerin vazifesi ; Kızılhaç işaretlerine vaki olacak tecavüzleri menettirmek, harp esirlerinin ve ölenlerin âilelerini haberdar etmek üzere istihbarat büroları tesis etmek Kızılhaç Cemiyetleri namına verilen îâneleri tevzi için servisler vücude getirmek, yarahlılara, hastalara bakmak, harp esiri sıfatıyla mevkuf bulunan gayri muharipleri, çocukları, kadınları tahliye ettirmek ve bunların serbestce başka yerlere naklini temin etmek, ve daha buna benzer bir çok insani yardımlarda, çalışmalarda bulunmaktır.

Dört heyeti murahhasadan ikisi teşkilâtını, hazırlıklarını bitirerek Madrیده ve Burgoşa gitmişlerdir. Dr. Yunod Dr. Horas Barbey ile beraber İspanyaya tekrar azimet edecektir.

Sırası geldikçe bu işe dair alınacak bilgileri okuyucularımıza bildireceğiz.

(Tokyo) da toplanan Uluslararası (Kızılhaç ve Ay) konferansı kararlarından

Dilimize çeviren : *Saim Umar*

— Baş tarafı 154 üncü sayımızdadır —

XXXVI

Hava ve Kimya Harbine karşı sivil halkın korunması lehine Beynelmilel (Comité) nin faaliyeti

XIV üncü Konferansın in'ikadı tarihinden beri harbde boğucu ve zehirleyici gazlar ve mûmasillerini ve bakteriyoloji vasıtaları kullanmağı men eden 16 Haziran 1925 tarihli (Genève) proktokolonu kabul ve tasdik eden memleketler adedinin tezayüdünü müşahede eden XV inci Beynelmilel Kızılhaç ve Kızılay Konferansı ; işbu mesaisinde devamla (Genève) mukavelenamesine iştirak eden bütün memleketlerin mezkûr Protokolü kabul ve tasdike iştiraklerinin teminini Beynelmilel Kızılhaçlar (Comité) sine tavsiye eder.

Harb zamanında olduğu kadar sulh zamanında da sivil halkın himayesi için giriştiği teşebbüsatdan dolayı Beynelmilel Kızılhaç (Comité) sine teşekkür eder.

Bu güne kadar zuhur eden muhtelif müşkülâta rağmen giriştiği fennî taharriyatda (Comité) nin devamı arzusunu izhar eder.

Vesaik Merkezinin faaliyetini tasvib ile beraber bu merkezin inkişafına iştirak için Beynelmilel (Comité) ye mali yardımlarda bulunmağa Milli Cemiyetleri davet eder.

1931 senesindeki Beynelmilel hakem komisyonunun mukarreatına kesbi ittilâ ile muhtelif eşkâldeki hava harbleri tehdidatına karşı sivil halkın kanunî himayesi çarelerinin taharrisi zımında tedkikatına devam eylemesi arzusunu izhar eyler.

XXXVII

Bazı Harb Kanunlarının Tedkiki

XV inci Beynelmilel Kızılhaç ve Ay Konferansı;

Bilhassa askeri mecruh ve hastalarla sivil halkın imkân derecesinde himayesini temine mâtuf mintakalar ve şehirler ihdasına dair bir projenin ve diğer bazı harb kanunlarının tedkikinin bir diplomatik konferansa havalesine mâtuf teşebbüsatdan dolayı Belçika Hükûmetine teşekkür eder.

Yukarıda zikri geçen halkın himayesini istihdaf eden bilcümle tedabirin kısa bir zamanda mevkii fiile konması hakkında Beynelmilel (Comité) nin ve Milli Kızılhaç ve Kızılay Cemiyetlerinin Hükûmetlerle temas ederek faaliyetlerini tezyid eylemeleri arzusununu izhar eder.

XXXVIII

İlânı harb edilmeksizin vâki olacak askeri ihtilâfat halinde (Genève) mukavelenamesinin kıyas tarikile tedkikatı

Beynelmilel (Comite) nin raporuna ittilâ kesbeden XV inci Beynelmilel Kızılhaç ve Kızılay Cemiyetleri Konferansı;

İlânı harb edilmeksizin kara, deniz ve hava harb harekâtı halinde (Genève) mukavelenamesinin ve harb esirlerinin tâbi tutulacakları muamelâta müteallik 27 Temmuz 1929 senesi mukavelenamesinin harfiyen tefsirinden doğacak müessif netayicini ve Hukuku Düvel tefsiratında maksad ve gayeleri her ne olursa olsun bu harekâtın ilân edilmek suretile vâki harblerin ika edeceği hasarın aynını hasıl edeceğini nazarı itibara alarak;

Hiç bir veçhile ilân edilmemek suretile vâki olacak devletler beynindeki müsellâh ihtilâfatın da aynı ilânı harb suretile vâki harblerdeki mukavelenamenin müesses hükûmlerinin, kıyas tarikile tatbiki temenniyatını izhar eder.

XXXIX

Muhasım milliyetde sivil halkın âkibetine dair mukavele projesi

Muharib bir devlet arazisi veya o devletin işgal eylediği arazi

üzerinde bulunan muhasım devlet tebaasına mensub sivil halkın himayesi şartlarına dair beynelmilel bir mukavelenin akdi zımında tedkikatda bulunmağa matuf teşebbüsât hakkındaki 27 Temmuz 1929 (Genève) diplomatik Konferansının nihai hükmünü muhtevi VI numaralı temenniye nazarı dikkate alan XV inci Beynelmilel Kızılhaç ve Kızılay konferansı ;

Bu husus hakkında mefuf mukavele projesinin nef'ini takdir,

İttifakı tadilât kaydı ihtiyatısı altında, Hükûmetlerin müstacelen dikkatini celbini tavsiye,

Ve kabil olduğu kadar kısa bir zamanda bir mukaveleye mün-
eer olacak müfid teşebbüsâtın yapılması işini Beynelmilel (Comité)-
ye tahmil eder.

— Arkası gelecek sayımızdadır —

Gençlik Kızılay Kurumu Neşriyatından Yıllık ve Broşürleri Okuyunuz

Köy Hıfzıssıhhası Propağandası

Dillimize çeviren: *Saim Umar*

— Baş tarafı 153 üncü sayımızdadır —

VII inci Fasil : Sıhhat Merkezi

Âileleri ziyaret eden hastabakıcı hemşire yeni doğan emzikteki çocuklar için tıbbî bir konsültasyon ihdası ihtiyacını çabukça hissedecektir. Doktor çocukların gıdalarını ve büyüme kudretlerini nezaret altında tutmak ve annelerine lüzum gördüğü vasayayı vermek için, iki yaşından küçük çocukları her hafta veya on beş günde bir kere muayene edecektir.

Bu işe başlandığı ândan itibaren annenin veya anne olmağa pek kısa zamanda namzed kadının da muayenesine lüzum olduğu kolayca anlaşılabacaktır. Gebe kadınlar her ay muayene edilecek, vaziyetlerinin icab ettiği tedabir kendilerine öğretilirilecek ve kendileri annelik vazifelerine hazırlandırılacaktır.

Diğer cihetten, muayyen zamanlara münhasır sıhhi mürakabe, mektep hayatından evvel, mektep hayatında ve onu müteakib zamanlarda olmak üzere hayatın bütün zamanlarına şamildir.

Bu dispanserlerde veremin, zührevî hastalıkların, seciye teşevvüşatının ve dimağı noksanlıkların izleri takip olunacaktır. Adénoide ve hypertrophie bademciklerinin vejetasyonları tedavi edilecek, göz, kulak ve diş ârızaları mürakabe edilecektir.

Lüzumu halinde, Lehistanda olduğu gibi, bir trahom, bir ispierto aleyhdarı dispanser ihdas olunmalı ve Belçika Kongosunda olduğu gibi, merzegi hümma, uyku hastalığı, daül alik ve cüzam vesaire için teafül ve tedaviî servisler açılmalıdır.

Keza Hindistan Kızılhaçının yaptığı gibi, bir ebelik servisi açılmalı ve orada bu san'atin tekâmülü için dersler verilmelidir.

Keza Kolombiya ve Perode olduğu misillü, bir köy içtimai tıb servisi ihdas edilmelidir.

Evvelâ mütevazî bir şekilde başlayacak olan memedeki çocuklar bakım servisi yavaş yavaş bir Sıhhat Merkezi haline getirilebilir. Orada, şayet civarı olan başka bir mahalde yoksa, bir

duş hamamı, bir oyun yeri, bir çalıştırma mahali, bir konferans salonu, bir ilk yardım postası, bir nakil ve bir dezenfeksiyon servisi yapılabilir. Orada aşı ameliyeleri yapılır. Merzeği hummaya karşı kinin tevzi edilir. Şayed civarda hastane yoksa bu merkeze bir kaç yatak ilâve edilir.

Bir çok Milli Kızılhaç ve Kızılay Cemiyetleri böyle Sıhhat Merkezleri ihdas eylemişlerdir. Bu işte ön ayak olan Amerikadır. Değil yalnız kendi memleketinde, Avrupanın bir çok yerlerinde dahi bunu yapmıştır.

Çekoslovakı Silavakya'da bu merkezlerin adetlerini çoğaltmıştır. Rusya karpatlarında da öyledir.

Kızılhaç Milli Cemiyetlerince Almanyada, Belçikada, Hindistan-da, Felemenk Hindistanında, Polonyada, Siyamda, ve diğer bazı yerlerde de bu misale ittiba edilmiştir. Letoni Kızılhaçı 55 aded Sıhhat Merkezi ile bütün memleketi başdan başa kaplamıştır. Bu Merkezler çocuk ve gençlik korumasının esaslarını, veremle ve zührevi hastalıklarla mücadeleyi, ve bir kelime ile sıhhati umumiye-yi himaye-yi teşkil ederler.

Bu Merkezlerin yokluğu sıhhi alâtın natamamiyeti ve dağınıklığı demektir.

Kızılhaçlar bu Merkezlerinin tesis ve idameleri için hükûmetlerinden, Halk Milli teşkilâtından, Himaye-i Etfal müesseselerinden, veremle mücadele cemiyetlerinden, ve saireden para yardımı göreceklidir. Bu teşekküller merkez kadroları dahilinde bizzat kendi dispanserlerini de idare edeceklerdir. Fakat, bir tek fiş idaresi, bir tek ziyaretçi hemşire teşkilâtı olacak, tıbbi muayene muhtelif servisler için bir elden olacak ve çocuklar müteaddid müracaatlardan mahfuz bulunacaklardır.

Merkez, tahaffuzî karakteri itibariyle halkın daimî bir hıfzısıhha öğretme yeri olacaktır. Bu merkez en müttekâmil şekilde Devletin, Kızılhaçın, Himaye-i Etfalin, Verem mücadele teşkilâtının ve sairenin bir hıfzısıhha nümayiş birliği olacak ve orade tahaffuzî olduğu kadar tedaviî olmak üzere tıp ve öğretmen heyetlerinin birleştiği mıntakanın model bir makinası olacaktır. Bu hususda en yeni misâl Newyork Hükûmeti dahilindeki (Cattaragus) Kantonudur ki, bu teşebbüs (Milbank) sermayesile yapılmıştır. Bu köylük mıntakada 72.000 İnsan senede nüfus başına 2 dolar sarfeylemek sayesinde 9 sene zarfında çocuk vefiyatı 100 den 41 ve verem vefiyatı da 27 ye tenezzül etmiştir. Vaktinde teşkil edilerek tedavi edilmek sayesinde bir çok vücudî ve dimağî hastalıklar hemen ortadan kalkmıştır.

Bu hayatı beşer ekonomisi her sene para itibarile sarfedilenin iki misline balığ olduğu tahmin edilmektedir. Nakil vasıtalarındaki sürat ve kolaylıklar, hastane tahkimatı programları tadile uğramıştır.

Harb zamanında olduğu kadar, sulh zamanında da yapılan tecrübeler göstermiştir ki, içerisinde doktor, cerrah, ebe müte-hassis, rontgenci vesaire gibi tam bir personele malik iyi mücehhez bir hastaneye en seri bir şekilde mecruh, hasta, gebe sevk etmek için yapılacak şey nakil usulü intihabıdır. Fakat şayed mesafe nakliyatı saatlerce uzatacak derecede ise, yollarda arazi ârizaları ve mevsim şiddetlerine müsadıf olunacaksa, o zaman (Châlet - hô-pitaux) ler ihdası lüzumu hasıl olur.

Aynı zamanda sarî hastaları yatırmak ve doğuracak kadınlara kolaylık göstermek mecburiyetlerini de hesaba katmışlardır. Misâl olarak arz edelim ki, Kızılhaç Norveç'de, Finlândiya'da, Kanada'da bu vazifeyi çok tam ve mükemmel bir halde ifa eylemiştir.

Maahaza Köy Sıhhat Merkezleri - ki ekseriya ibtidai Merkez ismile anılırlar - daha iyi mücehhez olan ikinci derece kasaba merkezlerine bağlanmalıdırlar. Cenubi Afrika, İtalya, Polonya, Romanya Kızılhaç Cemiyetleri ile Rusya'nın muhtelif manatıkındaki Kızılhaç ve Kızılay Cemiyetlerinde olduğu gibi aşı, trahom tedavisi, hümmayı merzagı ve ankylostomazi gibi hastalıklara karşı seyyar tıbbî ekiplere müracaat edilmelidir.

Şurası izahdan müstağnidir ki, bütün bu işler memleketde hükûmet idaresinin başarmaya çalışacağı su yolları, lâğımlar, halk meskenleri, islâha muhtac eski ikametgâhlar, umumî yolların tathiri, süprütülüklerin kaldırılıp imhası, bataklık arazi-nin sıhhatleştirilmesi, fare, sinek ve sivri sineklerin itlâfı, başta süt olmak üzere bilûmum gıda maddelerinin safiyet ve tazeliliğinin ve sairesinin teftiş ve mürakabesi, gibi hidmedlerle at başı gitmesi icab eder. İtalya'da, Şark'da ve Amerika'da sıtmalı yerlerin islâhı mesaisi daima iktisadî hayatın kalkınmasına sebep olmaktadır.

Bu icraat bizzat Kızılhaçın cümlei vazâifinden değildir. Fakat bu icraata iştirâk edebilir ve bilhassa köyler halkını hıfzısıhhanın ifade eylediği manaya alıştırmak suretile bu hareketi teshil ve bu suretle sıhhati umumiye hizmetinde terbiyevî bir müessese vazifesini görür.

Kızılhaç ve Kızılay Cemiyetleri köy hıfzısıhhasının inkişafına vakfı mesai etmekle arazi mikdarının genişlemesine, nüfuz ve itibarının çoğalmasına ve yaptığı hayırkâr hizmetlerini bizzat tezyide muvaffak olmuş bulunacaktır.

— B i t t i —

Tegaddi hakkında tedkikler

Dillimize çeviren : *Fuad Kerman*

Milletler Cemiyeti hıfzısıhha teşekkülü tarafından birincikânun 936 tarihinde toplanan komisyonların mukarreratı :

- I — Gençliğin tarzı tegaddisine dair metodlar,
- II — Hayatın ilk senesi zarfında gıda ihtiyaçlar,

1935 tarihinde in'ikad eden meclisin mukarreratını müteakip hıfzısıhha komitesi geçen sene tegaddi hakkında tedkiklerde bulunmak üzere teknik bir komisyon teşkil etmişti. Komisyon tegaddinin fizyolojik esaslar üzerindeki incelemelerinden bahis bir raporla, ayrıca tedkikine lüzum gördüğü meselelere dair bir de liste hazırlamış ve rapor muhtevi olduğu tedkik programıyla birlikte bazı memleketlerin başlıca ilmi ve içtimai müesseselerine gönderilmişti. Müesseseler bu işleri umumiyetle raportörler yahut hususi komisyonlar marifetiyle tedkike koyulmuşlardır. Bunlar meyanında çocukların gıdalandırılması keyfiyeti tedkikat programının başında bulunmaktadır. Bu geniş meselenin ihtiva ettiği müteaddit safhalar bir çok mütehassıslar tarafından tedkik olunarak bir hayli ilmi vesikalara müstenid malûmat elde edilmiştir. Hıfzısıhha teşekkülü ile birlikte bu sahada çalışan bir çok memleketlerde bilhassa Belçika, Fransa, Hollanda ve İsveçte bu mevzu dair yeni incelemeler derpiş olunmaktadır. Bu tedkikler İsveçte 50.000 Çekoslovakya'da 10.000 ve Avusturyada 20.000 çocuk üzerinde yapılmış diğer taraftan Birleşik Amerika, İngiltere, Lehistan ve Norveçte bu tedkiklere bir kaç zamandanberi devamla başlanmıştır. Bunun için hıfzısıhha komitesi faaliyet esaslarını kurmak üzere varılan neticeleri, metodları karşılaştırmak zamanının müsait olduğuna hükmetmiş ve aşağıda yazılı 8.10.936 tarihli raporda bahse mevzu toplantıya lüzum görülmüştür. Muhtelif tedkik servisleri direktörleri faydalı nazarlar, fikirler teatisine başlayarak hıfzısıhha teşekkülünün tertip ve nezareti altında bilâhare yapılacak incelemelerin tarzlarını tesbit ve tatbik edilecek metodlar üzerinde mutabık kalmışlardır.

Gençliğin keyfiyeti tegaddisine matuf metodlar hakkında rey ve mütalâalarına müracaat olunan mütehassıslar - mektebe

başlayacak veyahut henüz başlayamıyacak çağdaki çocuklarla mürakikler - muhtelif ihtiyaçlara cevap veren üç tip anketi tavsiyeye karar vermişlerdir.

Birinci tip anket :

Gerek büyük miktarda (kütle halinde) bulunan ferdler üzerinde alelâde iptidai ve seri bir seçme yapılmak şeklinde ve gerek vasi miktarda bir çocuk sekenesinin, halkının tarzı tegaddilerini farik şümüllü, ihşai "démographique," araştırmalarda olsun bu anket pratik maksadlara, hedeflere esas itibarile uygun görülmektedir.

Anketin dairei şumulüne giren çocuklar için mutehassıslar;

1 — Çocuğun yaşını,

2 — Cinsini,

3 — Cismanı görünüşünü (ince, uzun, orta, tıknaz);

4 — Ağırlığını,

5 — Boyunu (ayakta veyahut oturur iken), gösteren fiş usulünün ihdasını, aynı zamanda ağırlığa ve boytaalluk eden ölçme meselesinin zaman zaman, sık sık tekrarlanmasını tavsiye etmektedirler.

Diğer taraftan bilhassa cildin televvünü, salâbet ve elâstikiyeti, tesennün vaziyeti, şahmî lühamelerin, adâlat mecmuunun hâl ve vaziyeti, gayri tabii yorgunluğun ârâzı muhtemelesi hakkında her ferdin sathî bir klinik muayenesine tabi tutulması lâzım gelmektedir. (Bu nevi anket hali tabiîsinde görünen çocuklarla gıdaları noksan görünen çocukları seçmiye matuf olduğundan ikinci guruba dahil olan çocukların tabiatile tıbbî ve içtimai bir ankete mevzu teşkil etmesi iktiza eder).

İkinci tip anket :

Bu anket birinci tip ankete tabi tutularak kalabalık zümrelerden mikdarca daha az zümreler kısmen olmakla beraber daha ilmi bir şekilde daha derin araştırmalara uygun olmalıdır.

Bu ikinci gurubun anketleri birinci ankette toplanmış olan malûmatın ifade ettiği manayı tamamlayan araştırmalarla münasebet peyda ettirerek tetkik ve tahlil eder.

Bu ikinci tip anketin evvel emirde aşağıdaki araştırmalar serisinden başka birinci tip anketin denemelerini ihtiva etmesi zaruridir :

- a - Çocuğun tegaddisi,
- b - Âile muhitinin iktisadî ve içtimai vaziyeti,
- c - Tıbbî muayenenin tamiki,

Bu araştırmalara bizzat anketçiler tarafından mümkün mertebe seçilen bazı denemeler ilâve olunabilir :

d - Bedeni ölçme bahsine, usulüne dair " somatometrique „ mütemmim malûmat. (Meselâ : Kürek kemiklerinin, havsalanın vüsati kuturlariyle sadrın çevresi ilâ.)

e - Biyometrik testler, (tecrübeler). " tests biometriques „ bil-hassa kanı kırmızıya boyayan madde (hémoglobine) kanın mevadî iptidaiyeye olan kudret ve metaneti, kifayetsizlik " Précarence „ denemeleri ve saire.

f — Fotoğrafya.

Mütehassıslar bu tip ankette incelemelerin gayri kâfi surette gıdalanmaktan mütevellid "sous-nutrition„ hallerle münasebetdar olduğu zannolunan ve bilhassa görünür görünmez kifayetsizlik "Précarence„ ve "tests„ ler üzerinde yürümesi fikrindedirler.

A) Vitamin mikdarının kifayetsizliği "précarence„ Héméralopie tavuk karası (yarı karanlıkta gözü görmeğe alıştırma).

C) Vitamin mikdarının kifayetsizliği, Ev'iyezin zaafı. Asid askorbik ile yapılan işba tecrübeleri. (kan ve idrardaki asid askorbik mikdarı).

D) Vitamininde kifayetsizlik. Bileğin radyografye edilmesi. (İlk devrei tıfiliyet için).

Kanda fosfataz "Phosphatase„ mikdarı.

Üçüncü tip anket :

Bu tipin dairi şumûlüne giren anket kemiyet ve keyfiyet itibarile nakıs gıda alan uzviyetin bütün kuvvetlerine, işlemelerine âriz olan noksanları ilmi sûrette tetkik ve tahlil eder.

Biotoypologique mahiyette olun bu anketler mümkün olduğu kadar tevsi edilmelidir. Bir taraftan da bunlar birinci tipe ait anketin bütün denemelerini ihtiva eylemekle beraber aynı zamanda ölçüye gelen bütün morfolojik evsafa, biyolojik vezaiife mütedair mühim bir hayli ölçü mikdarları da buna ilâve olunmalıdır.

Bu suretle ferdi ve içtimai profillerin elde edilmesine imkân hasıl olabilir. Bu profillerle hali tabiide gıdalandırılmış olan fertler ve guruplarla kâfi derecede de gıdalanmamış olanlar arasında ki nisbetin karşılaştırılması imkânı kolaylaşır.

Aynı zamanda bu araştırmalardan sous - alimentation yani kâfi derecede gıdalanmamak esnasında devamlı ve geniş surette yapılan denemelerin bilinmesi lâzım gelmektedir. Bu suretle bilâhare bunların geniş mikyasta seri halinde tatbiki imkânı temin edilmiş olur.

Bu nevi anketler cümlei asabiye, cümlei adaliye, cümlei teneffüsiye, cümlei devraniye, cümlei hazmiye, cümlei beвлиyenin fizyolojik ve somatometrique (mikyasül ebdan) bakımından kan ve havas ölçülerile (psychotechnique) ölçülerini ihtiva etmesi lâzım gelmekte, diğer taraftan da muayene olunan her şahıs tıbbi ve ileli dimagiye noktai nazarından tam bir muayeneye tabi tutulmalıdır.

Yapılan anketin nev'i ne olursa olsun muayene olunan eşhasın tarzı tagaddileri hakkında yapılan araştırmalarla ölçülerin tamamlanması keyfiyeti haizi ehemmiyettir.

Maamafi mütehassıslar, bu anketlerden, yapıldıkları şerait hakkında tam ve sarıh malûmat elde edilmediği takdirde, hakiki bir fayda beklenemeyeceği kanaatindedirler. Binaenaleyh ikinci ve üçüncü anketler için şahısların tarzı tegaddileri hakkında işbu vesikalara kat'î lüzum olduğu gibi, çocuğun mektepte elde ettiği neticelerin buna ilâvesi de zaruridir.

— Sonu gelecek sayımızdadır —

“Yavrularımız,,

**Her annenin okuması lâzım
gelen bir kitaptır**

“ Kızılay Cemiyeti ,”

Eskişehirde Kızılay Haftası münasebetile Bay Faruk Şükrü Yersel'in Cemiyetimiz hakkında yazdığı ve "Pınar" gazetesinin 12 Haziran tarihli nüshasında intişar eden makaleyi aynen okuyucularımıza sunuyoruz.

Ankarada, Yenişehirde uğrayan her yolcunun gözlerini çekecek en güzel manzara, Kızılay Cemiyeti binası ile bunun önündeki bahçedir.

Şefkat burada binbir renkli çiçek olmuş, yerleri süslemiş, muvaffakiyet burada âbideleşmiş, göklere baş uzatmıştır. Bahçenin kapısından içeri giren hiçbir insan yoktur ki fânî gövdesini iki büküm eden bütün keder ve gamları bu kapının eşiginde bırakmamış ve kendini şefkatin serin, gönül açıcı havası içinde dinlendirmemiş olsun.

Bir yudum maden suyu içerken göklere doğru çevrilen gözleriniz ise, büyük binanın rahim ve siyanetkâr bir göğüs gibi size doğru açıldığını görür, bir emniyet ve sükûn duygusu ile parıldar.

Ben Kızılay Cemiyetinin manevî varlığını bu bina ve bahçenin sembolleşen durumunda tecellî etmiş görür ve bu varlığa ömrünü bağışlamış olan Bay Refik'i gayri ihtiyari alkışlarım.

Kurum tarihi oldukça eski olan Kızılay Cemiyeti, daha ilk günlerinde, bütün muvaffakiyetleri ve bu muvaffakiyetleri tetviç eden hizmetleriyle Türkün âli karakterine misâl teşkil edegelmiştir.

Cemiyetin Merkezi İstanbulda iken büro ittihaz olunan güzel bina da bize aynı hisleri verdi. Ve vermektedir.

Yine Cemiyetin Karacaşehir civarındaki depolarını ziyaret eden her yurtdaş burada da şefkat, güzellik ve ciddiyetin insana gülümsediğini anlıyarak gurur duyar. Yani Türk Kızılay Kurumu daima yapıcı ve şifa verici bir hüviyetle yükselmiş ve gün geçtikçe bu hüviyetini binbir muvaffakiyetle belirtmiştir.

Kızılay haftası içinde benliğimizin en derin köşelerinden kopup gelen sevgi ve bağlılığımı bu sütunlara geçirirken, Cemiyet neler yapmıştır ve neler yapabilir tarzındaki suale cevap vermeğe ne hafızam ne de vesikalarım müsait ve muktedir değildir. Esasan

hiç bir vatandaş tasavvur etmiyoruz ki, acı ve tatlı her hangi bir hadise ve vesile yüzünden bu Cemiyetin nimet ve hizmetlerini tatmış, görmüş ve takdir etmiş olmasın.

İşte Balkan harbi: Türk milletinin binbir ihanet ağı içinde yap yalnız, harap, yorgun kaldığı bir karışıklık, bir kıyamet ve mahşer devresi. Biz bu korkunç felâket ortasında umumi dertlere karışan şahsî acılarla kıvranıp dururken ve devlet mekanizması bile artık işlemez bir hale gelmişken, Kızılay Cemiyeti ne istikametini, ne muvazenesini ve ne de ahengini kaybetmemiş, şefkat ve yardımı Üsküp'ten Edirneye kadar her yerde bol bol dağıtmış ve gecelerimizin biricik aydınlığı olarak kalmıştır.

İşte Büyük Harpteki sayısı bilinmez hizmetler: Kafkasyada sizi sıcak kucağına alarak ısıtan Kızılay; Irak çöllerinde çatlamış dudaklarımızın serin bir yudum suyu olmuş, Filistinde size posta müvezzilîği yapmış, Çanakkalede yaranızı sarmış, Hindistanda malûl esirlerin gıdasını temin etmiş, Mısırda kör olan kardeşlerimizin gözlerine ışık vermiştir.

Bu hizmetlere ait hatıralardan yalnız bir tanesini şuracıkta yazabilirim:

Harp talii bizi İngilizlere esir düşürmüştü. Esasen yedi, sekiz aydır anama babama, mektup yazmıyor, Onlardan da mektup almıyordum. Iraktan Bombay'a gelinceye kadar yine mektubsuzluk ve muhaberesizlik mahkûmiyetinden kurtulamamıştım. Nihayet bizi Hindistanın cenubundaki Bellari kasabasına getirdiler. Biz meyyus ve muhtarib, kendimize tahsis edilen odalara yerleştik. Esaretimizi âilelerimize duyuracak ve parasız kalan neferleri doyuracak hiç bir vasıtamız yoktu. Ne yapalım ve ne yapabiliriz diye düşünürken kamp kumandanlığından gönderilen bir tercüman bize şu müjdeyi verdi: "Türk Hilâliahmer Cemiyeti esirlerin mektuplarını âilelerine göndermek ve neferlere yardım etmek için lâzım gelen tertibatı almıştır. Mektubunuz varsa kumandanlığa veriniz.,"

Filhakika, kısa bir zaman sonra âilelerimizle muhabere tesis ettiğimiz gibi, malûl esirlerin de Kızılay vasıtasıyla anayurda döküklerini gördük.

Esaret zehirini içmiş ve gurbetin karanlığında göz yaşı dökmüş olanlar bu hizmetin değerini pek çabuk takdir ederler. Şimdi sen gel de Kızılay Cemiyetini sevmek, Kızılay Cemiyetine hizmet etme, hiç buna imkân var mı?

O Kızılay ki; bizim milli bünyemizin ortasında çarpan bir ana kalbidir. O Kızılay ki; yıllardanberi yalnız harb ve esaret yüzünden felâkete uğramışlara değil, seylâb, fırtına, zelzele, kıtlık gibi âfetlerle yıkılmış yuvalara da yardım etmekte ve dertlere deva olmaktadır. Bu Cemiyeti yükseltmek, bu Cemiyete güç ve kuvvet olmak her yurtdaşın en yüce arzusu değildir mi?

Tevazu, vakar, şefkat ve sevgi gibi en insani ve necib hasletlerden kurulmuş olan Kızılay'a yardım; minnet ve şükranlarımızın bir icabı olduğu kadar, Türklüğümüzün de itiraz götürmez emrine uymak demektir.

Kızılay haftası münasebetile Kızılay Ankara Merkezi Muhasibi ve Osmanlı Bankası İkinci Direktörü Bay Rauf Baykan'ın 19 Haziran 937 tarihinde Ankara radyosundaki hasbıhali

Aziz Yurddaşlarım, Sayın dinleyenler,

Kızılay Ankara Merkez Heyetinin kıymetli üyesi arkadaşım Dr. Ragıp Tüzün geçen Pazar gecesi Kızılay Haftasını açmak üzere Ankara radyosunda yaptığı hasbıhalini Büyük Atatürk'ün şu sözleriyle nihayetlendirmişti :

“ Kızılay üye adedinin Milletin rüşdü içtimaisile mütenasib bir dereceye varmasını ve bütün milletin bu tenasübü temin etmesini temennî ederim. „

Bu gün ben de bu seneki Kızılay Haftamızı kaparken sözlerime Büyük Atamızın aynı sözlerle başlıyorum.

Türke her zaman en iyi ve en doğruyu bulup veren en büyüğümüz Atatürk'ün bu güzel sözlerinde ne ince ve ne manalı bir direktif gizlidir.

Büyük Atatürk'ün memlekette ve memleket için yapılmasını istediği her iyi hareket hakkında bize vakit vakit bildirdiği bir çok direktifler vardır. İşte bu direktiflerden bir tanesini daha bundan yedi sene evvel “O,, bize bu ince sözlerle bildirmişti. En büyüğümüz bizden Kızılay üye adedinin Milletimizin içtimai rüşdü ile mütenasib bir yekûna çıkarılmasını istedi.

Filhakika Türk Milleti, Büyük Atasının, bu isteğini de en geniş manada yerine getirmek için faaliyete geçti ve bu gün de çalışıyor. O tarihten bu güne kadar geçen yedi sene zarfında Kızılay üye adedi (38.000) den (151.232) ye yükselmiştir. Buna Kızılay

KIZILAY MECMUASI

Gençlik teşkilâtımızın (32.000) e varan üye adedini de ilâve edersek elde edeceğimiz (183.000) e varır ve bu mikdar da yedi sene evvelki yekûnun hemen hemen beş mislidir. Fakat bizler henüz onun işaret ettiği yekûna ulaşamadık. Bu adedi hiç olmazsa " milyona „ evet bir milyona vardırıdığımız gün belki Atamızın bizden istediğini yapabilmiş olacağız.

Aziz yurtdaşlarım, bu rakamları size söyledikten sonra şurada sizinle Cemiyetimizin kardeşi olan Kızılhaç Cemiyetinin bazı Avrupa memleketlerindeki üye adetlerini de kısaca bir gözden geçirelim:

	Kızılhaç üye adedi	Gençlik teşkilâtı üye adedi
Almmanyada	1.465.000	94.257
Avusturyada	101.703	101.190
Belçikada	100 000	57.000
Bulgaristanda	32.000	208 000
Çekoslovakya	199.000	582 000
Fransada	298.000 (160.500 xü kadın)	28 245
İtalyada	220.000	2.000 000
Lehistan	190.000	243 000
Macaristanda	48 000	140 000
Rusyada	5.500.000	900.000
Yugoslavyada	165.000	402 000
Yunanistanda	2.000	220 000

Aziz yurtdaşlarım, görüyorsunuzki bütün bu rakamlar hep milyonlar ve yüz binlerden mürekkeptir. Bizim rakamlarımız da hemen hemen hepsinden azdır.

Size Avrupa haricindeki iki memleketin daha çok manalı rakamlarından da bahsetmeden geçemeyeceğim :

	Kızılay üyesi	Gençlik üyesi
Şimali Amerika Birleşik Cümhuriyetlerinde	4.137.000	8.351 000
Japonyada	2.860.000	3.060.000

Bu istatistikler bize bu memleketlerin kısmı âzamında Kızılhaç teşkilâtlarının - Almanya, Fransa, Rusya müstesna - Gençlik kollarına daha ziyade ehemmiyet vermiş olduğunu gösteriyor.

Fransada ise Kızılayın kadın kolu diğer kollardan daha mühim bir yekûn arzetymekte ve daha kıymetli hizmetler görmektedir.

KIZILAY MECMUASI

Gönül ne kadar isterdi ki memleketimizde bayanlarımız da Fransız kadınlarının Kızılhaça alâkadar oldukları gibi Kızılay teşkilâtımızla ve faydalı bir surette alâkadar olsunlar.

* * *

Kızılay Cemiyeti nedir ?

Kızılay Cemiyeti ; yer yüzünde yaşayan insanların en iptidaisinden tutunuzda en olgunlarına varıncaya kadar hepsinin ruhlarında saklı ve gizli bir varlıktır. O ; merhamet, mürüvvet, şefkat ve âlicenaplık gibi en güzel insanî duyguların bir ârada faaliyete geçmesinden doğar. Onun gıdası ; şefkat, onun kuvveti ; fazilettir.

O öyle bir teşekküldür ki ; ilk esasları tabiatla beraber cihana doğmuştur. Ve yer yüzünde insanlık, insanlıktan da ileri, hayat var oldukça yaşayacaktır.

O öyle bir teşekküldür ki her zaman ve her yerde yoksullarla beraber mahrumiyetlerle pençeleşir. Şifa ve ihtimam kılığına girerek hasta yataklarının baş ucunda belirir, rikkat ve yardım olur. Harp meydanlarında nöbet bekler.

O öyle bir teşekküldür ki memleketin her hangi bir noktasında duyulan bir acı derhal onun ince ruhunu sızlatır. Milletin refahı onun sürurunu artırır, ona neşe verir, onun yüzünü güldürür. Dost - düşman, muhalif - muvafık, yerli - yabancı, küçük - büyük zengin - fakir, kalbi çarpan her varlık onu sever ve onunla beraber çalışmak istemiyecek olan hiçbir varlık yoktur ve olamaz. Onu yadırgayanlar ancak kalpsizlerdir.

Sayın dinleyenlerim,

Size şurada Kızılay edebiyatına girmiş iki vaka anlatayım :

Birinci vak'a :

22 Temmuz 1923 Cumartesi. Anasını ve babasını öldürmüş Hasan isminde bir cânî. Şafakla Kadıköyünde idam sehpasının altına getiriliyor. İdamından bir dakika evvel kendisine son diyeceği soruluyor. Boynuna ölüm ipi geçmiş olan bu câninin son sözleri şunlardır: "Gazi Mustafa Kemal Paşa şerefine evimi ve eşyalarımı (Hilâliahmere) - Kızılaya - teberru ediyorum."

Hayatlarının son dakikalarında en merhametsiz ve en katı yürekli zannolunan cânilerin bile hislerinde ve kalplerinde titreyen - işitiyorsunuz ki - Kızılaydır.

İkinci vak'a

1921 senesi İkinciteşrin sonları. Kızılay yedinci Adana Sıh

İmdat heyetinin Antalyadan 136 deveye yükletilen sıhhi levazım ve eşyaları Afyonkarahisar tarikiyle Konyaya götürülüyor. Antalyadan bir hayli uzaklarda kervan bir gece baskınına uğrayor. İlk anların kargaşalığı arasında karanlıkta bir ses duyuluyor. Bu çetenin reisinin sesidir. (Arkadaşlar aman ilişmeyiniz, bu mallar Hilâli-ahmerindir). Bu sözleri söyleyen reis arkadaşlarından evvel Kızılay işaretini taşıyan muhafızları görmüştür. Muhafızların kollarında ve yakalarındaki Kızılaylar onun bütün insanlık duygularını gıcık-lamış, onun varlığını sarsmıştır. O anda eşkiya hep birden duruyor ve derhal fikirlerini değiştirerek kervanı selâmetliyorlar. Hattâ sabaha kadar kervanın beraberinde yol alarak onu koruyorlar da.

Kim bilir arkadaşları onun sözünü ve bu emrini dinlememiş olsalardı belki bu kanlı şaki tek başına arkadaşlarına karşı savaşarak Kızılaya ait olan, Kızılayın olan bu eşyayı koruyacak ve belki de bu uğurda ölecekti?...

İşte sayın Yurtdaşlarım, Kızılay sevgisinin ne demek olduğunu en canlı ve en belîğ bir ifade ile anlatan yaşamış iki vak'a... Ben bunlara bir şey ilâve etmiyeceğim.

* * *

Müsaade ederseniz şimdi sizinle biraz da yurtda ve bilhassa Ankaramızda Kızılay teşkilâtının ne yaptığını ve ne yapmak istediğini kısaca bir gözden geçirelim.

Vakit vakit gerek radyolarımızda yapılan hasbıhallerden ve gerek gazetelerimizde neşredilen makaleler ve etüdlerden zevkle ve iftiharla öğreniyoruz ki yurtda Kızılay çok kıymetli başarılarla büyük ve çok faydalı hizmetler ve işler görüyor.

Kızılay Cemiyetinin harp zamanlarını düşünerek bu zamanların muhtemel acılarını giderebilmek üzere şimdiden nasıl isabetli ve faydalı çalışmalarla hazırlıklar yapmakta olduğun da hepimiz biliyoruz.

Ben size burada bunları tekrarlamıyacağım. Ben sizinle kısaca Ankaramızda Kızılay teşkilâtımızın neler yaptığını ve neler yapmakta olduğunu bir kaç kelime ile hulâsa etmek istiyorum.

Ankara Kızılay teşkilâtımızın yedi seneye yakın bir zamandan beri fahri muhasebeciliğini yapan bir yurtdaşınız sıfatıyla derhal size söyleyeyim ki Ankaramızda Kızılay teşkilâtımız - maalesef - henüz düşündüğümüz ve istediğimiz yüksek dereceye vasıl olamamıştır. Kızılay Ankara Merkezinin muhtelif zamanlarda yapmış olduğu müteaddid kuvvetli ve canlı hamlelere rağmen bu gün Ankarada Kızılay üye adedi henüz dört bini geçmemiştir.

Memleketimizin dimağı mesabesinde olan Ankaranın her işde olduğu gibi Kızılay teşkilâtı işinde de en önde gelmesi ve yürümesi doğru olmaz mı idi? Asıl ve fahri üye adedi dört bini geçemiyen Ankara Kızılay teşkilâtının maddi ve manevî kudret menbâi kendisine istinaden her hangi ehemmiyetli bir hayır işi yapılamıyacak kadar zayıftır. Kızılay Ankara Merkezinin âzası bulunan arkadaşlarımız namına sayın Ankaralı yurtdaşlarımızı burada bu zaafî elbirliği ile ve bir ân evvel gidermek için çalışmağa davet ediyorum.

Evet aziz Ankaralılar. Çok sevilmeğe lâyık olan Kızılayımıza daha samimi hislerle bağlılık göstermeli, onu daha çok sevmeli ve onu daha geniş ölçülerde sevdirmeye çalışmalıyız.

Hotbinlik ve hotgâmlık, cemiyetleri inkıraza sürükleyen en kuvvetli mikroplardır. Zenginlerimiz, bizden daha az zengin olanlarımızı, fakirlerimiz, bizden daha çok fakir bulunanlarımızı düşünmelidir.

Bugün var olanın yarın yok olması mukadderdir. Hayatta fazilet ve ulüvvücenaptan başka hiç bir şeye güven olmaz..

Bir memlekette yaşayan insanlar arasında birbirine bağlılık ve yekdiğerini düşünmek hissi nekadar samimi ve nederece ileri ise o insanların sosyal durumları o nisbette sağlam ve medeniyet kabiliyetleri o nisbette yüksektir. Daha kısaca söyleyeyim: Sosyal yardım teşkilâtları kuvvetli bulunan milletler medenî kabiliyetleri en yüksek olan milletlerdir. Efradı yekdiğerini seven ve koruyan milletlerin ise refah ve huzur, en meşru haklarıdır. Böyle milletlerin hariçten gelecek herhangi bir müsademedan korkusu olmaz.

Türkün damarlarında kaynayan asil kan Türkü daima başkalarını düşünmekten ve başkalarına yardım etmekten zevkalan bir varlık halinde yaşatmıştır ve yaşatır. Buna misalmi istiyorsunuz:

İşte size Türkün bütün fazilet ve hasletlerini varlığında toplamış olan Türkün en büyük evlâdı Atatürk.

Sayın dinleyenlerim,

Kızılay yalnız yoksul, muhtaç veya hastalara yardım ile uğraşmaz. Kızılay zengin, fakir, sağlam, alil bütün insanların iyiliği için çalışır.

Size Kızılayın Ankarada muhtaç olmayan yurtdaşlar için yapmış olduğu hizmetlerden bir kaçını söyleyeyim: İçinde zevkle ve lezzetle oturulan güzel bir bahçe, temiz ve ucuz Karahisar

KIZILAY MECMUASI

maden suyu satış yerleri ve çocuklarımızın içinde neş'e ile oynadıkları en modern ve en sıhhi şekilde hazırlanmış kum havuzu, Etimesutta harp levazımı depoları, Maske Fabrikası.

* * *

Ankara Kızılay Sakarya nahiyesi, Ankara Merkez teşkilâtımızın da yardımıyla içinde fakir ve kimsesiz yurtdaşların barındıkları bir de "Şefkat Yurdu," açılmıştır. Üç senedenberi faaliyetinde bulunan bu müessesenin içinde bugün kırkı fakir ve kimsesiz ilk ve orta tahsil talebesi olmak üzere elliden fazla yardıma muhtaç yurtdaş barınmaktadır.

Bundan üç sene evvel Sakarya nahiyesi teşkilâtına mensup temiz kalpli, cömert ve âlicenap 14 Ankaralının aralarında topladıkları 25 lira gibi çok az bir para ile temelini kurmuş oldukları bu hayır yuvası için muhtelif menbalardan toplanarak sarfedilen para 935-936 senesinde 4300 lira ve 936-937 senesi zarfında ise 3500 liradır. Bu paralarla bu şefkat yuvası bu iki ders senesi zarfında bilhassa kış mevsimlerinde 240 kı mektep talebesi olmak üzere (dört yüz on) fakir ve kimsesize her gün 250 gram ekmeğiyle birlikte bir kap sıcak yemek dağıtmağa, 50 kadar mektep talebesinin kasketlerinden tutunuzda çoraplarına varıncaya kadar tam fakim çamaşırlarını ve kalem, kâğıt, defter gibi bütün mektep levazımlarını temin etmeğe muvaffak olmuştur. Bütün yurtda hemen hemen bir eşi daha bulunmayan bu şefkat yurdu önümüzdeki seneler zarfında Ankaramızın yoksullarıyla daha geniş ölçüde meşgul olmak istiyor. Bunun için gidiniz, görünüz ve onu yardıma lâyık bulduğunuz takdirde ona hepimiz yardım ediniz.

Ankaralıları; evlerinizde çoluk çocuğunuzla güle oynaya geçirdiğiniz mes'ud anlarınızda bazı bazı yurdunuzun bir köşesinde yoksullara kucağını açmış böyle bir şefkat ocağının varlığını da hatırlayınız ve onu unutmayınız ki ona yapacağınız ehemmiyetsiz bir yardım bu yurdun fukarası için çok büyük faydalar temin eder.

Evet, bir gün bu yurda hediye edeceğiniz cüz'i bir paranın sırasında bir yoksul yurddaşınızın belki hayatını bile kurtaracak kadar faydalı olabileceğini unutmayınız.

Evet, düşününüz ve unutmayınız ki sizin bu günkü refahınızın meydana gelmesinde o şefkat yuvasında bir kap sıcak yemek bulan o yoksul, o muhtaç yurtdaşlarınızdan bir çoklarının içinde yaşadığınız cemiyet uğruna feda edilmiş hakları vardır.

İşte aziz yurtdaşlarım, bütün varlığı ile bizim olan ve bizim nam ve hesabımıza harpte ve sulhta kimsesiz, fakir ve yoksullarımızı düşünen, yer sarsıntısı, sel, kıtlık, yangın ve salgın hastalık gibi hayatın hırçın hadiseleriyle yalnız başına karşı karşıya kalmış olanlarımızın yoksulluklarını gideren ve onların acılarını dindirmeğe savaştan, hepimizin maddî ve manevî yaralarımızı sarmağa koşan Kızılay Cemiyetine hepimiz üye olmalı ve bütün sevdiklerimizi de ona üye yazılmaya teşvik etmeliyiz. Bu; bizim için hem insanlık ve hem de yurd borcudur.

Gençlik Kızılay Kurumu Neşriyatını okuyunuz

TÜRKİYE KIZILAY MECMUASI ANKARA

PARTIE FRANÇAISE

Articles et nouvelles parus dans le Texte Turc de ce numero

- 1 — La poussière est le pire de nos ennemis.
- 2 — Entretien et conservation des masques à gaz.
- 3 — Comment devront travailler les postes établis dans des villes pour assurer le service de nettoyage contre les gaz intoxicants?
- 4 — Réponses de notre spécialiste aux questions adressées à notre périodique sur les gaz produisant l'empoisonnement.
- 5 — Communiqués du Comité International de la Croix - Rouge.
- 6 — Nouvelles de la Société Turque du Croissant - Rouge.
- 7 — Nouvelles de la Section des Juniors du Croissant - Rouge Turc.
- 8 — Nouvelles des Juniors des Sociétés de la Croix - Rouge.
- 9 — Nouvelles des Sociétés de la Croix - Rouge.

Aides et secours faits par la Société du Croissant - Rouge Turc

Ltp.	C.	
6 914	64	Envoi d'argent à l'hôpital des émigrés de Tchorlou.
3 973	30	Envoi d'argent à l'hôpital des émigrés de Gelibolou.
5 437	14	Envoi d'argent à l'hôpital des émigrés de Kechan.
403	93	Frais de nourriture des émigrés d'Elaziz.
191	23	Frais de nourriture des émigrés d'Eregli.
113	21	Frais de nourriture des émigrés d'Urla.
7 471	63	Frais de déjeuner offert par le Croissant - Rouge aux élèves des écoles primaires du vilayet d'Istanbul.

KIZILAY MECMUASI

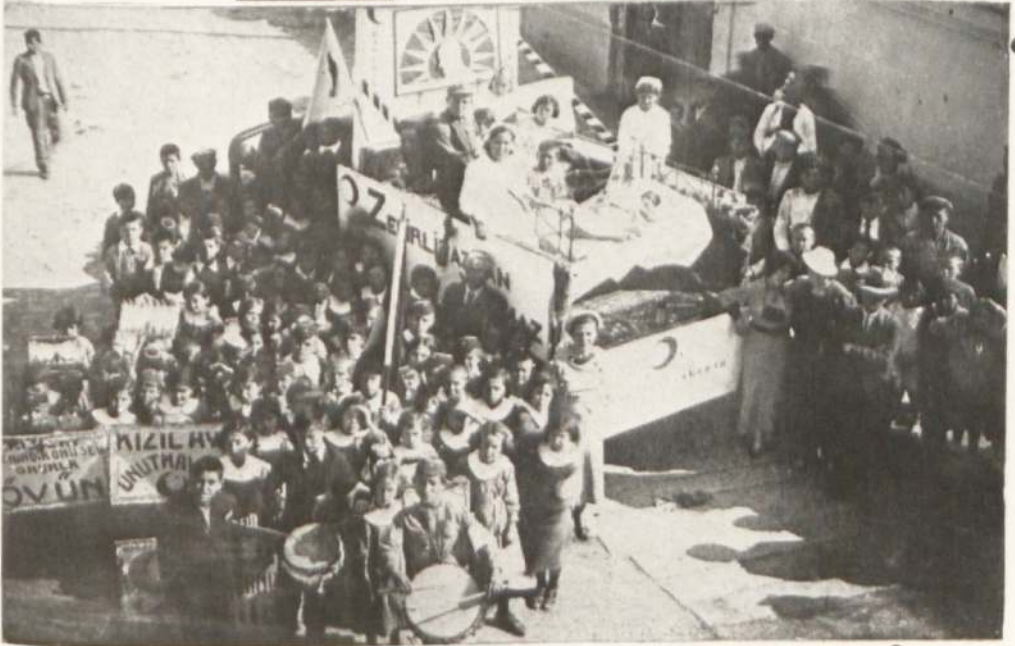
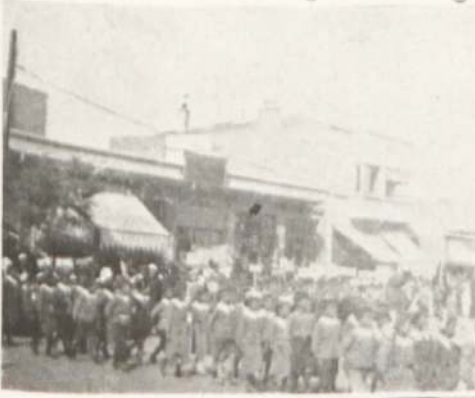
1 125	4	Aides et secours divers faits en faveur des émigrés.
3 495	87	Aides et secours faits aux sinistrés de l'incendie de Malatia, Balıkesir, Ilgaz, Kayseri, Simav, Tosya et Arnavutköy.
5 929	53	Aides et secours faits pour la distribution du blé aux nécessiteux d'Eskişehir, Kalecik, Kuşadası, Sivas et Niğde.
3 222	14	Aides diverses faites par le siège Central et les sections.
21 053	13	Aides diverses du siège Central.
1 543	11	Envoi d'argent au Bazar de Charité Internationale de Londres
60 873	90	Total

Activités des Dispensaires de notre Siège local d'Izmir

Les Dispensaires de İkitişehmelik, Kahramanlar et Karchıyaka attachés à notre siège local d'Izmir ont soigné 4999 malades durant des mois Mai et Juin 1937.

Eskişehirde Kızılay haftası intibalarından

- Yukarda Solda : Gençlik Kızılay Üyeleri merasim yerine geliyorlar.
Sağda : geçit resmi esnasında.
Ortada : Vali Bay Kadri Uçok haftanın açılış nutkunu söylüyor.
Aşağıda : Kızılay timsâl otomobili ve öğrenciler.

Yukarda Solda : Of Şubemizde şefkat pullarımızın satılması hususunda çok büyük yardımı dokunan İcra Memuru Bay Şevket Kölemen
 Sağda : Gümüşhacıköy Şubemiz varidatının tezyidi hususunda çok yardımı dokunan Kaza İnhisarlar ziraat memuru Bay Mustafa.
 Ortada ve aşağıda: Samsun, Kavak kazasında Cemiyetimiz tarafından huğ-day dağıtma intibaları,

Yukarda ve Aşağıda: Aydın Merkezimizin Cemiyetimiz menfaatına tertib ettiği
balodan iki görünüş
Ortada : Vali ve Komutan, Kızılây, heyeti ve davetliler arasında.

Yukarda

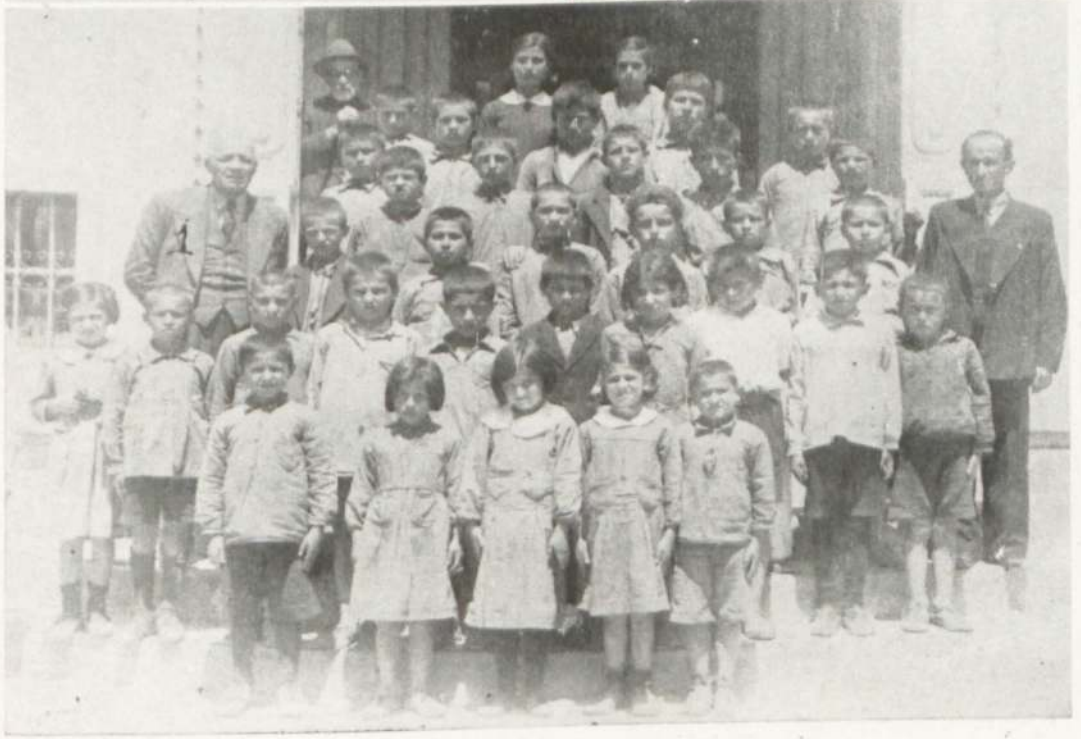
: Aydın, Umurlu Şubemiz tarafından sünnet ettirilen yavrular.

Ortada

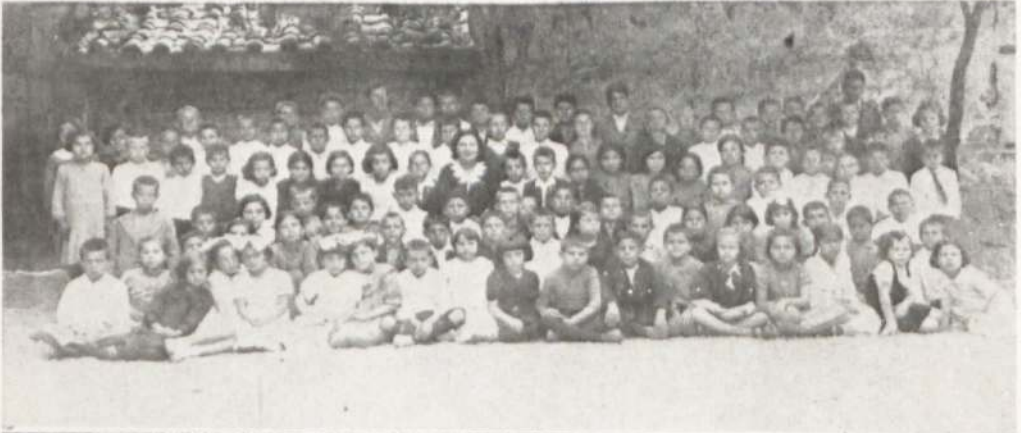
: Bursa, Yenişehir Şubemizin sünnet ettirdiği yavrular.

Aşağıda

: Tefenni Şubemizin sünnet ettirdiği yavrular.

Yukarda Solda : Bartın, Kuruçaşile Şubemiz idare heyeti ve üyelerden bazıları.
 Sağda : Adapazarı Kızılay haftasında söylev verilirken.
 Aşağıda : Samsun Merkezimizin iaze ettiği ilk okul öğrencileri.

Yukarda
Ortada
Aşağıda

: Kayseri Germir Köyü Okulu Gençlik Kızılay Kolu üyeleri
M. Kemalpaşa Okulu Gençlik Kızılay Kolu üyeleri.
: Biga, Sakarya Okulu Gençlik Kızılay Kolu üyeleri.

Solda

Yukarda

Aşağıda

: Tefenni Merkez Okulu Gençlik Kızılay Kolu idare heyeti.

: Alâşehir Okulu Gençlik Kızılay Kolu idare heyeti.

: Nevşehir Avcılar köyü Okulu Gençlik Kızılay kolu idare heyeti ve giydirilen 11 öğrenci.

Yukarda
Aşağıda

: Soma, Tarhala Okulu Gençlik Kızılay kolu üyeleri.
: Cemiyetimiz tarafından, kendilerine sun'î ayak yaptı-
lan Kayseri Lisesi talebesinden Ali oğlu Ahmet Hamdi
(solda), Niğdede Yugoslavya göçmenlerinden Halid oğlu
İbrahim (ortada), Havzanın Söğütlüdere köyünden Os-
man oğlu İsmail (sağda).

Kızılay Afyonkarahisar Mâden Suyu

Menbaından doğrudan doğruya asrî makinelerle alınıp şişelere doldurulmaktadır. İştirâk ettiği bilûmum sergilerde altun madalya ve takdirnâmeler kazanmıştır. Terkibi itibariyle: mîde, karaciğer, böbrek ve em'a hastalıklarında şifalı tesiri vardır. Sofrasında daima Karahisar suyu bulunduranlar bu gibi hastalıklara tutulmaktan vâreste kalırlar.

Afyonkarahisar Mâden Suyu

Mâden sularının en lezzetlisi ve en şifalısidir. Hasılatı KIZILAY CEMİYETİ'ne âittir.

Bilûmum Eczane ve Bakkaliye Mağazalarında satılır.

V A T A N D A Ş

"HAVACILIK ve SPOR" Mecmuasını oku. Hem tenevvür edersin hem de yurdunun müdafaasına hâdim faideli bir kuruma yardım etmiş olursun.